REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
Inserate
se primesc la Administraţiune Braşov şi la următoarele
BIROURI de ANUNŢURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lessner. Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger. Ekstein Bernat. Iuliu Leopold (VII Erzsebet-körut).
Preţul inserţiunilor: o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(Număr de Dumineca 24.)

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov;
Administraţiunea, Piaţa mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe şase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe şase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 130.—Anul LXXI. Braşov, Sâmbătă 14 (27) Iunie 1908.

Un toast al Regelui Carol.

Un toast ţinut de Regele Carol al României la Sinaia cu ocaziunea unui dejun ce l'a dat în onoarea şefului statului-major general austro-ungar, a făcut să se vorbească după mult timp earăşi ceva despre raporturile politice şi diplomatice dintre Austro-Ungaria şi România.

Lumea se dedase să ştie pe aceste două ţări precum şi casele lor domnitoare în cele mai bune şi amicabile relaţiuni. S'au mirat deci cu drept cuvânt mulţi, înţelegând, că încheierea unui tratat comercial între aceste două state întâmpină aşa mari dificultăţi, încât s'a lăţit vorba că în timpul din urmă s'au încordat raporturile dintre monarhia noastră şi România.

Toastul Regelui Carol serveşte acuma partizanilor bunei înţelegeri dintre guvernele dela Bucureşti şi Viena drept dovadă, că totuşi nu se adevereşte faptul încordărei amintite, ci că dăinueşte şi astăzi vechia cordialitate dintre domnitorii şi guvernele ambelor state.

Şeful statului major austro-ungar feldmareşalul Franz Conrad de Hötzendorf, apropiându-se în călătoriile sale oficioase de graniţa României, a fost invitat de Regele Carol, dimpreună cu mai mulţi oficeri superiori din suita lui, la castelul din Sinaia. Urmând invitărei şi vizitând pe Rege la Sinaia, acesta a dat în onoarea oaspeţilor un dejun. Cu aceasta ocaziune Regele Carol a ţinut un toast plin de căldură şi de simpatie pentru bătrânul împărat şi Rege Francisc Iosif I.

De aci se deduce, că tradiţionalele raporturi amicabile între cele două case domnitoare sunt neschimbate şi neturburate. Intr'adevăr că deosebita căldură cu care a fost rostit amintitul toast, ce-l reproducem în întregul său la revistă, nu dă loc nici unei îndoeli despre aceasta. Dar aici am ajuns la un punct care, pe lângă netăgăduita amiciţie ce există între bătrânul nostru Monarh şi Regele României, ne face totuşi să ne întrebăm cu oare-care nedumerire, cum vine, că cu toate aceste escelente raporturi dintre suverani, există azi totuşi de fapt, dacă şi nu e mărturisită pe faţă, o încordare destul de mare între România şi Austro-Ungaria atât pe teren etnic-politic cât şi pe teren economic.

Inseşi foile inspirate de guvernele austro-ungare, recunosc acum că'n adevăr mersul negocierilor tratatului comercial între Monarhia noastră şi România nu e de loc îmbucurător. Prospectele pentru o înţelegere şi o încheiere grabnică sunt slabe. Până acuma se poate zice, că nici nu s'au început negocierile pentru tratat, iar cauza piedecilor ce se pun raporturilor economice între aceste două state, sunt agrarianii, cei din Ungaria nu mai puţin ca cei din Austria, cari au o mare înrîurire asupra guvernelor dela Viena şi dela Pesta. Ba una din foile amintite se teme ca nu cumva aceste dificultăţi economice ce se fac României să influinţeze în chip ne favorabil chiar şi asupra raporturilor politice dintre state.

De altă parte se ştie, şi nu mai trebue să explicăm, că din cauza politicei de maghiarizare forţată îndreptată în contra elementului românesc din ţările coroanei Sf. Ştefan, nu se poate închipui o apropiare între poporaţiunile ambelor ţări, ci dăinueşte mai departe o suspiţiune care adeseori face ca ele să se privească cu ochi dujmani.

Cum se poate pune în consonanţă această stare de lucruri cu strânsa amiciţie dintre domnitori? Ar fi aproape o enigmă dacă nu am şti că ambii aceşti domnitori s'au câştigat renumele de a fi cei mai constituţionali, de unde vine, că lasă toată libertatea de mişcare guvernelor lor cari, cum vedem, nu totdeauna ţin samă de strânsele legături prietineşti dintre împăratul Francisc Iosif şi regele Carol. Ceeace despre puvernul ungar se poate zice cu toată siguranţa.

Ori cum ar fi însă, e aproape de mintea omului, că legăturile de prietinie între Monarhia noastră şi România, cari se zic şi tradiţionale, nu pot fi cu adevărat trainice, decât numai atunci când îşi vor avea rădăcina în bunavoinţa, buna înclinare şi simpatiile dintre poporaţiunile ţărilor. Poate sosi un moment, când va fi mare lipsă de aceasta şi de o parte şi de alta. La asta ar trebui să se gândească cu deosebire cei ce sunt azi la cârma Ungariei!

La jubileul „Gazetei".

Bucureşti, 12 (25) Iunie 1908. — Abonatul „Gazetei" dela 1882 Vă doreşte ani mulţi şi fericiţi pentru a lucra înainte spre binele şi propăşirea românismului. Suma de *20* (douăzeci) *Lei* alaturată este pentru fondul jubilar. Să trăeşti frate Aurel.

A. Henţiescu.

Zlatna, 12 (25) Iunie 1908. — In amintirea neuitatului amic şi fost părtaş în suferinţele şi lipsele vieţii timp de aproape 6 ani, *Traian H. Pop*, — trimit suma de *5* (cinci) *coroane* pentru fondul jubilar al „Gazetei".

I. Crişan.

Nuşfalău, tractul Becleanului, 1908. — Venerabilă Redacţiune! Meritul conservării neamului românesc unii dintre învăţaţi îl atribuesc bisericei, alţii femeii.

Toate frumoase! Ceea-ce însă nu poate cădea sub discuţie, este: că bunăstarea unui neam o întemeiază esclusiv numai acei oameni născuţi în castel ori în coliba ţărănească, cari *„fac"* şi *„învaţă"*; pentrucă după toate legile ezistente: *„singură virtutea din fapte bune are dreptul la stimă şi nemurire"*....

Pentru bunăstarea mult încercatului neam românesc vreme de 70 ani Te-ai luptat dragă »Gazetă« cu instinct de vultur, cu sete de cerb, cu resemnare de corăbier pe marea viforoasă şi cu eroismul »Sentinelei Române«!

Pe Tine Te urmăm, fii în etern farul nostru mândru conducător! Aceste ţi le doreşte încărunţitul Tău cetitor şi neînsemnatul gregar

Preotul *Ioan H Boteanu.*

Braşov, 25 Iunie 1908. — Dimpreună cu felicitările mele călduroase peutru prosperitatea „Gazetei" noastre iubite, trimit suma de *10* (zece) *coroane*, pentru fondul jubilar al „Gazetei".

Eugen Precup,
lăcătuş artistic şi instalator.

Iclănzel, Ianuarie 1908. — »Gazeta« s'a născut cu vre-o 10 ani înainte de deviza: Libertate, Egalitate şi Frăţietate, ce răsuna în Europa întreagă. Si »Gazeta Transilvaniei« încă şi-a avut rolul ei pe acele timpuri de deşteptăciune. Şi luptă cinstită a purtat pentru trezirea poporului român. Ştim din istoria »Gazetei«, cine erau bărbaţii, cari răspândeau ştiinţă şi lumină prin »Gazetă«. Erau George Bariţiu, Andreiu Mureşianu şi Iacob Mureşianu, iubitul D-voastră părinte. Acuma o vedem atât de bine condusă de 30 de ani. Dea Dumnezeu, ca încă un şir lung de ani să o conduceţi spre fericirea şi mângăierea poporului român.

Dumitru Iclănzan,
econom.

Pentru fondul jubilar au mai contribuit: *Iuliu Maxim*, preot, Vârmező, 1 cor., *George Moşoiu*, Zărneşti, 5 cor., *Ioan Munteanu*, lemnar în Bocşa-montană, 2 cor. 20 bani; *Nicolau Macrea*, proprietar şi cassarul „Agricolei", Huniedoara, 1 cor. 50 bani, *Mih. Ganea*, preot, Viştea inf. 50 bani.

D-nii Dr. *Izidor Marcu* şi *Stefan Roşianu*, din Blaj au dăruit 50 de exemplare din cartea d-lor *„Alcoolismul"*, apărută în Blaj 1907, cu destinaţiunea ca banii ce vor intra după vânzarea lor la libraria noastră, să se dea la fondul jubilar al „Gazetei".

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Arthur Chossérlan.

Casa din Hiatzu.

Trad. de M.

Bai! Bai! Bai!... E glasul grav şi tărăgănat al păzitoarei de vaci... şi glasul acesta, şi clinchetele uşoare ale clopotelor din munţi par a-şi răspunde, a-se înţelege...

Primăvara cântă din toate părţile, cu pasările în frunzişul proaspăt al copacilor; cu pâraile mai limpezi, cu copiii cu râsul mai răsunător, cu firea întreagă care tresaltă, beată de raze, înecată în lumină!

Am urcat colina de smarald, spre o casă bătrână durată în vârful ei, care mă atrage prin aerul ei mişcător de trecut... Stau pe trunchiul unui stejar uriaş răsturnat de furtuni, şi contemplu.. ochii mei caută să străbată dincolo de vremuri...

Bai! Bai! Bai! Şi aci lângă mine, în liniştea livezii, clopotele răspund abia auzit, pe când ascult iarba jeluindu-se sub dinţii harnici ai vacilor — frumoasele vaci albe cu ochi mari blânzi.

Pe coasta colinei sunt livezi de pomi, peste cari soarele surâde luminos, sunt căsuţe albe, de un alb strălucitor, e trifoiu roşu; şi ca un cerc gigantic muntele pierdut în neguri îşi întinde zidul lui protector în jurul acestei ţări bătrâne.

La cincizeci de metri dela mine, casa bătrână se înalţă straşnic: deasupra faţadei sale înclinate se resfiră uriaşe mlădiţe de viţă sălbatecă, şi obloanele de un verde spălăcit de vreme, sunt închise.

Pe intrare se vede încă, aproape ştearsă, o inscripţie în limba bască, şi o foarte veche dată: 1622. Un zid scund, pe care cresc muşchi, înconjoară grădina şi pare a se prelungi de cealaltă parte ca să formeze o terasă.

O nespusă melancolie apasă peste toate cele, o linişte de mormânt ce învălue, şi amintirea unei vechi locuinţe natale, în care ani se strecură, anii copilăriei, îmi strînge cu durere inima...

Mă ridic instinctiv, mă îndrept spre casă, fără să mă gândesc o clipă că ar mai putea încă să mai adăpostească pe cineva, atât pare de părăsită, şi când îmi pun mâna pe uşă, niţte paşi în urma mea, mă fac să-mi întorc capul.

E păzitoarea de vaci, cu bâţul ei în urmă, cu picioarele goale, şi faţa ei înflorită în zâmbet umeşte, întreabă şi surprinde! E de sigur tare rar să vezi un străin prin paragînele acestea de îndată, cu aceasta buna credinţă a Bascilor, cari cred că toată lumea trebue să le înţeleagă limbagiul lor milenar, mi-adresează cuvântul, căutând să-mi explice. de bună samă, că ea-i păstoriţă, apoi se opreşte scurt, cu un aer de desamăgire, văzând că fără îndoială, eu nu înţeleg.

Cu toate acestea, prin semne a înţeles repede că voesc să întru, şi după o mimică de nedescris, în care espresia feţei sale traduce rând pe rând tristeţă şi spaimă, ea prinde printre firele viţei sălbatice, o cheie uriaşă, şi deschide o uşă, aproape cu oarecare reculegere.

Oh! neexprimabilă impresie a caselor pustii! Mirosul de trecut, răceala zidurilor, cenuşa vechimei care acopere totul...

Mişcătoarea privelişte a odăiţelor întunecoase şi a scaunelor cu lemnul sfredelit de carii, aşezate în lungul zidurilor, şi în mijloc, masă rotundă de care pare că se sprijină încă umbra uşoară a unui strămoş!...

Petecile de perdea de culoare supărătoare, picturile naive de deasupra oglinzilor înegrite în cari s'au reflectat, fără îndoială, feţe frumoase de tinere fete, şi fericite chipuri de mame, de vre-o treisute de ani încoace!... Bucuria şi jalea pe cari le-au cuprins zidurile acestea, amintirile murinde ale oaspeţilor cari s'au perindat între ele...

Bătrâna ţărancă merge liniştit, şi se opreşte în faţa unei uşi mari, par'că îndoindu-se dacă e potrivit s'o deschidă.

Atunci îşi începe iarăşi mimica de adineaori, dar acuma şi mai mâhnită..., iar eu înţeleg, că în odaia aceasta, trebue să se fi întâmplat vre-o dramă, şi că de atunci, casa a fost părăsită pentru totdeauna!

Şi ea deschide: o privelişte de necrezut, ceva turburător şi aproape de neînţeles.

S'ar putea zice, dacă culoarea neutră care a confundat toate culorile în această nuanţă de cenuşă şi de praf, s'ar putea zice un salon care era locuit până acum o oră.

Fotoliuri vechi, în lemn curat de cireş, sunt împrăştiate în odaie, ca şi cum ar aştepta acuma pe cei ce vor să discute împreună; cărţi foarte vechi îngălbenite stau deschise pe mese, şi, în vase naive în formele lor, buchete de flori de câmp s'au uscat de douăzeci de ani, se pare, căci păstoriţa îşi ridică de două ori cele zece degete, mereu cu aceiaşi ochi de tristeţă!...

Pe niştе meşcioare scunde, lucrări începute sunt încă prinse cu ace înroşate de rugină, — iar portretele vechi ale strămoşilor caută de pe ziduri scaunele acestea pe care şezuseră odinioară, cărţile acestea pe cari le răsfoiseră, şi a căror durată s'a perpetuat dincolo de durata lor omenească.

Şi mirosul uşor închis în odaia aceasta: parfum de cufere de lemn mirositor, cutioare de Santal, flori de odinioară, levenţică şi rosmarin, purtând încă, în îmbalsamarea lor murindă, amintirea acestei întregi vieţi apuse.

Stau o clipă în faţa ferestei duble în format de pătrat mic, ea pare deschisă asupra întregei ţări Basce, cu împunătoarea sa înşiruire de văi, cu turnurile ei pătrate înconjurate de cimitire pline de soare, cu ale lor stranii pietre de mormânt, cu inscripţiile lor misterioase şi cu minunăţii lor chiparoşi, mari ca nişte chiparoşi din Orient!

Şi cu toată gloria aceasta de lumină,

Revista politică.

După votarea proiectului privitor la învățământul gratuit *dieta* a început Vinerea trecută *desbaterea proiectului de lege despre darea pe alcool* (vinars). Acest proiect a stârnit o mare nemulțămire, fiindcă prin el se urcă în mod însemnat darea, pe care o au s'o plătească micii producenți de vinars. Din causa aceasta și-au ridicat cuvântul în dietă număroși deputați, cerând să nu se știrbească interesele oamenilor săraci și protestând în contra proiectului.

Dep. socialist *Mezöffi* spuse că în Ungaria elementul susținător de stat sunt singuri numai oamenii bețivi, pentrucă pe urma lor se incasează cele mai mari dări, așa că statul ar trebui să le fie recunoscător pentru aceasta. Acum se scumpește alcoolul și țăranul o să se înece în nevoi. In Ungaria consumarea de alcool este o cestiune de viață. Cine va consuma cantitatea enormă de alcool? Poporul maghiar! Prin urmare și cele patruzeci de milioane coroane, cari vor incurge mai mult la venitele de până acuma, pe baza noului proiect o să le plătească tot poporul maghiar. Așa crede, că suma aceasta este menită pentru urcarea contingentului militar. Cere ca omul sărac să-și poată ferbe rachiul pentru trebuințele sale casnice — scutit de dare. Nu primește proiectul. In acelaș senz vorbesc și croații Modrușan și Lorkovics. Dep. *Nagy* György face propunerea ca dieta să dea vot de neîncredere guvernului pentru știrbirea intereselor producerii rachiei în regie mică, prin ce s'au știrbit și interesele oamenilor săraci. Dacă are guvernul lipsă de atâtea milioane, introducă darea de pământ progresiv și vor eși la iveală milioanele trebuincioase, dar nu bage mâna în buzunarele oamenilor săraci, cari și așa o duc destul de greu. Nu primește proiectul. Dep. naționalist V. *Damian* se declară din capul locului în contra proiectului, care vatămă atât de greu pe micii producenți și care proiect este menit a mări neîndestulirea între oameni. Prin multe nevoi, au mai mers ca omul sărac să-și facă singur beutura sa zilnică curată, de acum încolo nici aceasta nu se mai poate. Unde vom ajunge? Mâne poimâne o să ne trezim și cu o dare pusă asupra apei! Face propunerea ca cu privire la micii producenți să se mențină legea de până acum. Nu primește proiectul. Dep. Dr. I. *Maniu* crede că prin distribuirea contingentului de producere al alcoolului guvernul va răsplăti servicii de cortesire. Proiectul nou vatămă interesele cultivătorilor de prune. Prin darea mare nu se va reduce consumarea de alcool, pentrucă alcoolul este o condiție de viață pentru muncitorime. Propune ca proiectul să se ia dela ordinea de zi și guvernul să se îndrume a elabora alt proiect. Nu primește proiectul. In acelaș sens a vorbit și deputatul I. *Suciu.*

In ședința de eri (Joi) *s'a primit proiectul în general* cu mare majoritate. Contra au votat deputații disidenți, naționaliști și croați. Tot eri s'a început și desbaterea specială.

*

Luni a fost primită în *audiență de Regele Carol al României o delegație de ofițeri superiori austro-ungari* în frunte cu șeful statului major al armatei austro-ungare Francisc Conrad v. Hötzendorf. La masa dată în onoarea oficerilor austriaci în castelul Peleș Maj. Sa Regele a rostit următorul discurs:

„Sunt foarte bucuros de a putea saluta, în mijlocul nostru, chiar în anul jubilar al Majestății Sale Impăratului și Rege, suprema voastră căpitănie, pe șeful de stat major și pe reprezentanții armatei imperiale și regale, și profit de acest plăcut prilej spre a închina în sănătatea Majestății Sale. Privim cu sinceră admirație asupra atât de binecuvântatei Sale domnii de 60 ani, și rugăm Pronia cerească să dăruiască Majestății Sale încă un lung șir de ani, în plină putere și sănătate, pentru fericirea credincioaselor Sale popoare și pentru bucuria noastră a tuturora care-'L înconjurăm cu deosebită iubire și caldă afecție. Insuflețiți de aceste sentimente, să unim glasurile noastre în strigătul de: „Trăiască Majestatea Sa Impăratul și Rege Francisc Iosif I-iu“.

*

In „Monitorul Oficial“ al României a apărut decretul, prin care se *interzice până la noi dispozițiuni exportul nutrețului de tot felul,* precum fân, paie, trifoi, lucerna și mei.

*

Din Constantinopol se anunță, că *atacurile Grecilor contra Românilor macedoneni au sporit în ultimul timp.* Acum câte-va zile, un elev al școalei de comerț românești din Salonic a fost asasinat. De asemenea activitatea bandelor în vilaetul Monastir a sporit. Mareșalul Ibrahim-pașa, fostul comandant al teritoriului de graniță turco-bulgar, a fost numit comandantul corpului trei de armată din Salonic și a primit instrucțiuni foarte serioase pentru represiunea bandelor.

*

In *Persia sunt la ordinea zilei mari turburări.* Majoritatea membrilor parlamentului persan s'au sculat contra șahului și l'au amenințat cu detronare, dacă nu va împlini cererile lor. Din causa aceasta șahul a ordonat trupelor sale să bombardeze parlamentul și să aresteze pe șefii mișcării revoluționare, ceea-ce s'a și întâmplat. In decursul bombardării orașului au fost ucise peste 200 persoane.

Jubileul „Gazetei“ în Brașov.

Una din cele mai mărețe manifestațiuni de însuflețire românească și dragoste frățească pe care le-a văzut vechiul centru cultural al Brașovului, a fost fără îndoială imposanta manifestațiune, ce-au făcut-o Românii din Brașov și din „Țara Bârsei“ Dumineca trecută ziarului nostru și venerabilului ei director din prilejul jubileului de 70 ani al „Gazetei Transilvaniei“. Această manifestațiune rară și neuitată, la care au participat mii de Români, bărbați și femei, tineri și bătrâni, este o dovadă frumoasă, că în sufletele Românilor din Țara Bârsei trăește încă viu focul însuflețirei sacre și sentimentul de recunoștință și iubire față de luptătorii de pe vremuri și de astăzi, cari prin 70 ani de zile au muncit la această foaie, sădind prin scrisul lor în sufletele setoase ale poporului nostru sentimentul de jertfă și dragoste față de limbă, lege și neam.

Pentru ca și cetitorii numărului nostru de Duminecă să aibă cunoștință despre această măreață manifestație, lăsăm să urmeze aici raportul nostru amănunțit:

Deputațiunea Românilor din Brașov și jur.

La orele 11 ½ s'a prezentat deputațiunea fruntașilor din Brașov și împrejurime în locuința d-lui Dr A. Mureșianu. Din deputațiunea imposantă, condusă de d-l advocat Ioan *Lengeru,* au făcut parte toți fruntașii Brașovului și din împrejurime în număr de peste 50.

Au fost reprezentate: congregațiunea comitatensă și reprezentanța orașului, corpurile didactice dela școalele secundare, comerciale și primare, reprezentanții comerciantilor și meseriașilor români, advocații români din Brașov, preoțimea și reprezentanții poporului românesc din Brașov și comunele învecinate.

In numele acestei impuitoare deputațiuni a luat cuvântul d-l advocat Ion Lengeru, rostind următorul discur însuflețit:

Stimate d-le Redactor!
Suflet viu al »Gazetei«!
Stimate Amice!

Românii din orașul și comitatul Brașov se prezentă spre a-ți aduce omagiile lor din incidentul jubileului de 70 de ani de esistență ai jurnalului nostru »Gazeta Transilvaniei« și al jubileului de 30 de ani de când Tu în persoană redigezi acest jurnal.

Spre a fi bine înțeleși de ce ne însuflețim atât de puternic de acești ani epocali, ne întrebăm, cum am stat înainte de acum 70 de ani, cum stăm astăzi după 70 de ani și ce influință a avut »Gazeta Transilvaniei« asupra vieții poporului nostru?

Acum 70 de ani ne aflăm la începutul binișor înaintat al veacului al XX-lea, veac cu renume cultural. Mai cu seamă în ceea ce privește naționalismul, acest veac era cu deosebire chemat să pună în practică rezultatele revoluțiunii celei mari franceze, acest veac avea să realiseze roadele muncii udate cu sângele a milioane de oameni pentru ideile libertății, egalității și ale frăției din veacul al XVIII-lea

Trecuseră dară acele vremuri, când țăranul nostru trăgea la jug alăturea cu vita; încetaseră vremurile cari opreau poporul român de a-și trimite copii la școală; ba pot zice, că nu se mai auzia nicăiri ca să se prescrie țăranului cum să se îmbrace și cu cari flori ale naturii să se împodobească. Idealurile libertății și ale egalității imediat după ivirea lor în Franța, ca prin sbor au atins și sufletele fiilor națiunei noastre, cari doreau a scăpa de jugul ce-i apasă.

A avut ivirea acestor idealuri de libertate acea influință, că fii aleși ai neamului și-au însușit principiile acelor idealuri eluptate de popoarele culte din apus, și cu un simț de jertfă ne mai pomenit se hotăresc la anul 1838 să creeze un far luminos, care să scoată din întunerec nația românească, luminându-o pe toate terenele și dându-i povețele trebuincioase pentru toate relațiile vieții.

Neamul românesc din țările coroanei ungare, setos de bine, ascultând sfaturile și urmând stelei luminoase, s'a grăbit a se arăta lumii cele mari ridicându-și un monument identic cu al fraților săi din apus, și-au ridicat monumentul din 1848 pe care l'au și sfințit prin sângele a 40,000 de fii ai săi.

Au arătat prin acest monument lumii celei mari, că aici în patria sa moștenită dela moși-strămoșii săi, deși înființată împreună cu ceilalți frați concetățeni de alte neamuri, totuși voește să trăiască cu numele său, cu cultura sa, cu limba sa, cu portul și obiceiurile sale, peste tot cu susținerea individualității sale române, ca factor al națiunei politice ungurene, apărându-și patria sa Ungaria cu toate puterile fizice și morale întocmai precum moși-strămoșii săi și-au jertfit tot ce au avut mai scump pentru înființarea, apărarea si înălțarea patriei, împodobind prin faptele sale istoria patriei și eternisând gloria neamului și a viței romane, ca element trainic întru susținerea statului.

Spre a-și statornici puterea de existență culturală-morală ca popor român, poporul român condus de lumina stelei ivite pe ceriu la 1838, care l făcea să-și vadă din fundul colibei ascunse prin păduri, chiar obâșia nobilă din care se trage, s'a îngrijit de instituțiuni corăspunzătoare, și-a regulat biserica, care i-a fost totdeauna razimul și ocrotitorul vieții sale naționale și a împodobit-o cu miile de școale poporale, ce le susținea din propriile sale puteri pentru de a-și îmbogăți mintea cu cunoștințele necesarii, pentru de a hrăni

---

cu toată scânteierea aceasta de lumină' tara aceasta își păstrează mereu aceiași melancolie, aceiași neînțeleasă tristeță care se înalță din florile primăverii, ca din ierburile târziu ale toamnei! Puțin câte puțin, fără să pot resista, o toropeală plăcută ne cuprinse; — bătrâna a dispărut, înapoindu-se la turmă, de bună seamă, și neînvinsa ademenire a acestui întreg trecut mă fură...

Supt fereastră, bătrâna grădină se îmbalsamează cu florile ei vechi, crini și mixandre, trandafiri acoperite cu mușchiu.

După amiaza e caldă, — e Duminecă; și clopote triste sună pe câmp, unde lucesc plugurile părăsite... și supt umbra slabă a iasomiei centenare care aleargă în jurul zidului, eu visez... visez și eu la un trecut sgomotos încă la pragul vieței mele de față... Imaginile mărețe ale acestui altădată, strălucesc în acelaşi soare, care le lumina în trecutul lor de față.

Zgomotele familiare revin în tăcerea aceasta, în apăsarea aceasta de după amiază, când mă întorc în legănătoarea mea lâncezeală la anii aceștia de copilărie trecută, nestrămutat, zi de zi, legat de înșiruirea clipelor...

E casa părintească în care m'am născut, în care au apus generații de străbuni.

Era într'o Duminecă de vară ca aceasta, dar într'un oraș sgomotos, iar bătrâna noastră casă e așezată într'un cartier foarte vechiu, într'o stradă foarte strâmtă, și care coboară spre râu, pe care plutesc corăbii simțind camforul și scorțișoara.

Prin fereastra odăii mele de copil, care se deschide spre un șir nesfârșit de acoperișe, sgomotul de afară îmi sosesc: mai întâi, o tăcere în stradă, turburată doară din vreme în vreme de pași grăbiți ai cutărui întârziat care se silește să ajungă pe alții plecați deja, ori foșnetul vre-unei servitoare care merge la slujba vecerniei.

Apoi, dincolo de acoperișe, ca un murmur de mare în creștere, un vuiet de voci omenești, care pare a se ridica din locurile pline de praf, unde răsuna muzicele militare în căldura înăbușitoare.

Și sgomotele acestea cari mă umpleau de o tristeță neînțeleasă, stăruiau până în apus de soare, apoi, păreau din ce în ce mai îndepărtate, ca și cum mulțimea s'ar fi împrăștiat în direcții diferite... O impresie de liniște mă cuprinde, iar praful, sgândărit întreaga zi, recădea spre pământ. Noaptea cobora încet, împrăștiindu-se pe zidurile odăii mele, într'o învinețire, care cuprindea un lucru după celălalt și le confunda de îndată, — și în dosul ferestrelor întunecate din față, apăreau deodată, lumini.

Clipa aceasta este pentru mine una din acelea, pe cari nu le pot uita, care simțiam, fără să înțeleg atunci, îngrijarea aceasta, care cuprinde aproape pe toate ființele când vine noaptea...

Oh! tristeța unor anumite zile de copilărie, în singurătatea acestei odăițe, în care întârziam aproape împotriva voinței mele, cotit în fereastra aceasta deschisă, cu ochii pierduți pe deasupra acoperișelor vopsite în verde, într'o visare curioasă și prea adâncă pentru creerul meu de copil!

Acelaşi soare ardea mai adineaori crinii, și înroșește în curând bălțile în care plânge trestia, el le-a luminat cu o melancolie așa de naivă.

Copilărie de ieri! Mormânt de mâne! In zăgazul care vă desparte, amintirea omenească n'are vremea să uite ceva, iar florile acestea, pe care le împurpură acest soare de crupuscul, le-am cules cu brațul în visul meu de odinioară, care mă părăsește abia atuncea, când mă trezesc ca să visez la acelea, cari împodobesc mormintele....

Sufletul meu, deslănțuit din încătușarea trupului pentru o clipă, se reîntoarce deodată la el și pentru o clipă, îmi pare că văd lumină, care nu mai este, colori crepusculare, viață care apune.

Dar iată vine seara, — un înger îndepărtat începe concertul vesperal; îngerul acesta mai blând al serilor de vară.

Mă scol, ca să ies din casă, cutreer coridorul acesta mare întunecat deodată, și cum ies pe poartă, aud iarăși vocea păstoriței:

Bai! Bai! Bai! De partea cealaltă grajdul e deschis și în ușa lui, un Basc bătrân cu fața cioplită, cu un nas de vultur și cu o căutătură săgetătoare, stă drept și chiamă și el frumoasele vaci strălucitoare, le zice să între cu încredere: Bai! Bai! Bai!

In trecere, bătrâna îmi zâmbește. Ea înțelege numai decât că privesc la acest frumos cap de bărbat și îmi face semn, arătând spre el, și ridicându-și mereu degetele mânii, arătându-se pe sine însăși în cele din urmă, că sunt căsătoriți de patruzeci de ani!... »Gau orist“. Bună seara în limba bască.

Și ei întră amândoi: e ceasul odihnei pentru acei ce se opresc odată cu soarele și pornesc cu el deodată.

Rămân încă o clipă în fața acestui tablou de pace primitivă, de resemnare dulce, la sfârșitul apropiat de implicită încredere în destinele de dincolo de moarte.

---

adevăratul sentiment patriotic, adecă neadormita dragoste către patria noastră iubită, care este și a noastră pentrucă la înființarea și susținerea ei au contribuit moși-strămoșii noștri, cari ni-au lăsat-o moștenire nouă pe cum și noi vom lăsa-o moștenire fiilor, nepoților și strănepoților noștrii dimpreună cu toată individualitatea noastră națională.

Dar cine a dat și dă putere de lumină acestei stele; cine o ține în continuu aprinsă de când s'a ivit ea pe cer?

Sunt fii poporului român cei mai aleși, cei mai gata de jertfă, cari n'au crutat nici timp, nici ban, nici chiar sănătatea lor, pentru a nu lăsa ca aceasta stea să înceteze de a lumina în continuu în cea mai curată lumină.

Nu ne este dat a ne putea închina tuturor măreților persoane, cari au contribuit la înființarea »Gazetei«, cu atât mai puțin la toate acele persoane, cari au contribuit ca »Gazeta« fără preget în tot timpul și în curată lumină să lumineze chiar și în cea mai ascunsă colibă a țăranului român. Nu, durere! nu ne putem închina tuturor acestora, lui G. Bariț, Iacob și Andrei Mureșan etc. etc.

Dar avem în fața noastră sufletul de astăzi al acestei preamărite stele »Gazeta«

In fața noastră și a întregei națiuni române din Ungaria țini D-Ta aprinse flacările ce dau lumina, de care se încălzește prin »Gazetă« casa Românului, fie el cărturar, negustor, meseriaș sau plugar bogat sau sărac, țini în viu foc aceste flacări — sunt acum 30 de ani.

Știm ce muncă este aceasta, știm că e împreunată cu viață de om: dar peste poate aceste trecem cu bucurie când vedem ca poporul, luminat și el și condus de lumina răspândită, își înțelege posițiunea, s'a deșteptat și se pune el singur la pândă ca să-și apere drepturile.

Știm că al D-Voastre este în mare parte meritul deșteptărei. Ne presentăm deci spre a Vă aduce omagiile noastre rugându-Vă să le primiți cu dragostea cu care Vi le prezentăm, zicându-Vă în numele nostru și al tuturor Românilor: Dea Dumnezeu ca »Gazeta« să lucească încă multe sute de ani, ca să poată fi far luminos și urmașilor noștri!

Inființătorilor le dorim odihnă de veci legătuindu-ne înaintea lui Dumnezeu, că memoria lor vom păstra-o totdeauna vie în inimile noastre.

Iar D-Voastră, D-le Redactor, Vă dorim din inimă sinceră reînsănătoșare, putere de a fi far luminos pentru neamul românesc și mai departe. Vă dorim să trăiți la mulți ani sănătos și vesel, viața să Vă fie încununată de resultatele dorite pentru neamul nostru mult cercat.«

La discursul d-lui Lengeru, însoțit de puternice »să trăiască« ale celor prezenți, d-l **Dr. Aurel Mureșianu** a răspuns cam următoarele:

Stimaților Domni, iubiților frați!

Ceeace v'a adus la mine și ceeace a dat naștere manifestației d-voastră, călduroase și românești, este faptul existenței »Gazetei Transilvaniei« timp de 70 de ani aici în Brașov în mijlocul D-voastră.

Nu v'ați întrebat vre-odată de corelațiunea aceasta între »Gazetă« și Brașov? Acest vechiu centru de cultură cu viața și împrejurările lui a favorizat acum 70 de ani înființarea »Gazetei«. Și în tot timpul destul de îndelungat pentru începuturile culturei noastre românești, el a găsit aici un loc de stare și de scutire.

Ba s'a întâmplat, că și dupăce forța împrejurărilor a silit pe neuitatul George Barițiu să treacă de aici la Sibiu și după ce a întemeiat acolo un alt ziar, »*Gazeta*« *totuși a rămas neclintită căpătând ajutor prin venirea și intrarea mea în șanțul ei de apărare.*

Ar fi putut acest ziar, ori cât de mult ar fi jertfit cei ce l'au condus, să dăinuiască atâta vreme, dacă nu-și avea rădăcina în *simpatia și încrederea* neturburată, de care s'a bucurat în tot timpul din partea tuturor Românilor precum și din partea Românilor din Brașov? Această simpatie și încredere tradițională, domnilor, este care v'a adus și astăzi aici și care, ori cât prin schimbarea vremurilor s'a părut de multe ori că s'au schimbat și înclinările unora dintre d-voastră pentru *vechia direcție a luptelor naționale*, reprezentată cu statornicie de acest organ de publicitate, totuși ei au *revenit* iarăși *în momente însemnate și decisive la matca românismului propagat sub stindardul* »*Gazetei Transilvaniei*«. Și iarăși ne-am regăsit și ne-am îmbrățișat ca frați adevărați, fiindcă unul și acelaș este scopul nostru al tuturor, și fiindcă ori ce ar aduce soartea acestui popor mult sbuciumat, *pentru el nu poate să fie altă scăpare decât a-și apăra și a-și cinsti limba și legea cu credință statornică și neînfrântă.*

Această nizuință comună este și rămâne cea mai tare verigă din lanțul frăției noastre românești

Pentru urarea plină de dragoste frățească ce mi-a făcut'o d-l Lengeru în numele d-voastră ca să conduc încă de aci înainte mulți ani ziarul, în a căruia frunte stau, vă mulțămesc din suflet. Nu știu ce mi este scris în cartea sorții, dar după o muncă și stăruință atât de îndelungată, vă mărturisesc, iubiți frați, că mă simt ca și când m'aș fi reîntors dintr'o lungă campanie, — vulnerat. Buna provedință dându-mi puteri nouă, le voiu încorda și în viitor pe cât îmi va fi numai cu putință pentru a servi marea cauză, căreia mi-am dedicat viața.

Și în acest moment sărbătoresc, iubiților frați, n'am o dorință mai fierbinte decât ca Dumnezeu să dea tărie și însuflețire adevărată *urmașilor bunilor Români și marilor binefăcători și propagatori ai culturei române din Brașov*, ca sub deviza comună »uniți în cugete, uniți în simțiri« s'ajungem zilele mai bune, după cari au oftat părinții și strămoșii noștri până la ultimul moment al vieței lor.

Să trăiți!

*

Intre urările calde ale celor de față d-l Mureșianu a mulțumit fie-căruia în parte strângându-i mâna la despărțire.

Conductul de torțe.

Seara la oarele 8 s'a format în Piața Prundului un imposant conduct de torțe. Erau vre-o 300 purtători de torțe, cari urmați de 2—3000 Români, au traversat între strigăte de »Trăiască«, în frunte cu muzica orașului, străzile principale ale Scheiului și orașului, până în piață, unde se adunase o mulțime imensă de lume.

După ce conductul a înconjurat casa Sfatului, purtătorii de torțe s'au postat într'un lung șir, începând dela locuința d-lui Mureșianu, până pe la mijlocul stradei Vămii. Mulțimea publicului s'a strâns în fața casei d-lui Mureșianu, situată în centrul pieței. Drept în față se așezase muzica orașului, care, făcându se liniște, a intonat puternicul marș iubilar al »Gazetei«, compus din incidentul acesta sărbătoresc de d-l prof. de muzică Iacob *Mureșianu*. După executarea marșului, care a fost primit cu aplauze furtunoase, și a unei frumoase uverturi, părintele **Dr. V. Saftu** a adresat directorului nostru, care s'a ivit la fereastră, următorul discurs însuflețit:

Frate Aurel!

Nu îndrăsnesc să te agrăesc altfel de frică, ca să nu te superi: Tu în toată viața ta, ia-i zis ori și cărui Român, fără deosebire, celui mai mare *domn;* ca și celui mai mic *opincar*: ***Frate!***

Nici că se poate un adevăr mai sfânt și o vorbă mai dulce decât asta: Pentru că noi, toți Românii, *la un loc, domni și popor*, suntem între noi frați buni din unul și acelaș sânge; pentru că noi, toți frații Români, suntem în acelaș timp fii nemuritorului împărat, Traian!

Așezați de el aici, noi, fii de împărat, cu toate grijile și năcazurile, cari le-am îndurat și le îndurăm de optsprezece veacuri, am fost și suntem cei mai credincioși fii ai patriei noastre.

Locuitorii băstinași ai acestui pământ sfințit prin șiroaiele de sânge al moșilor și strămoșilor noștri, ca cetățeni absolut constii de toate datorințele, dar și de toate drepturile noastre, cum ne vezi am venit astă-seară înaintea ta cu făcliile aprinse.

Fumul lor se înalță drept în sus spre cer, ca fumul lui Avel!

Am venit să te preamărim: Pentrucă peste 3· de ani de zile, Tu, neînfrânt și neînfricat apostol al neamului nostru, ți-ai stors sufletul tău nobil și inima ta curată în picăturile condeiului, care nu ți-a căzut din mână nici ziua și nici noaptea.

Ai veghiat ca o sentinelă neadormită, întru puternica apărare a drepturilor sfinte, cari se cuvin mult cercatului nostru popor, întru înălțata ocrotire a celui mai scump odor, care-l avem noi pe lume, a mult iubitei noastre limbi românești!

Picăturile condeiului tău sunt tot atâtea miliarde de nestinse schintei, cari au străbătut adânc sângele tuturor fraților noștri!

Nu există putere omenească, ca să le scoată pe ele de acolo, de unde sunt și unde e locul lor!

Pentru această mare muncă primește și cu această ocazie adâncul nostru prinos de recunoștință!

Fi convins, frate Aurel, că munca ta a căzut pe pământ bun, că nu va trece multă vreme și va da rodul dorit!

Intre inima ta și între inimile noastre s'a închegat un lanț puternic, pe care nici puterile iadului nu-l vor sfărâma!

Suntem hotărâți cu mic și mare, tineri și bătrâni, bărbați și femei, cu un cuvânt toată suflarea românească să-ți urmăm Ție în ce privește nefățărita dragoste de limbă și de neam!

Suntem firm hotărâți să ne apărăm cu toată puterea mult cercatul nostru neam și prea iubita și prea scumpa noastră limbă românească!!!

In această nădejde, care stă neclintită ca o stâncă de granit, îți zicem cu toții din toată inima noastră:

Trăiască între vrednici vrednicul nostru frate, *Dr. Aurel Mureșianu*!

Trăiască!

Trăiască!

Ultimele cuvinte ale oratorului au fost acoperite de nesfârșite urări de „să trăiască!" la adresa d-lui Dr. Aurel Mureșianu.

Făcându-se iarăși liniște, d-l **Dr. Aurel Mureșianu** a rostit din fereastră cu voce puternică următorul cuvânt des subliniat de aplauzele mulțimei:

Fraților! Adânc mișcat de manifestația voastră de dragoste, vă zic: *Onoarea ce o faceți azi „Gazetei Transilvaniei", neuitaților ei conducători de pe vremuri și mie*, se răsfrânge asupra poporului nostru și este *un prinos de cinste adus națiunei române*, pentru ale căreia mari idealuri de libertate, cultură și progres au muncit și au luptat 70 de ani neîntrerupt toți cei ce s'au grupat în jurul acestei gazete românești din Ardeal.

***Și acești bărbați nu se restrâng la un cerc local, ori provincial, ci ei dela început*, dela 1838 când a apărut mai întâiu *„Gazeta de Transilvania"*, s'au concentrat în jurul ei din toate țările locuite de Români, vestind prin condeiele lor epoca redeșteptărei naționale a Românilor.**

Manifestațiunea d-voastră de față este dar, cum am zis, un omagiu adus tuturor luptătorilor* pentru *redeșteptarea și cultura neamului românesc.

***Mai are însă sărbătoarea jubilară de astăzi o însemnătate mare și deosebită pentru noi Românii din Transilvania și Ungaria*, căci prin ea *se pune o miezuină în lungul drum*, ce am trebuit și trebue încă de aci încolo să-l străbatem cu extraordinare jertfe și lupte, ca să ajungem la *ținta* urmărită și de părinții și propărinții noștri, la ținta emancipărei noastre naționale.**

Aceasta miezuină dovedește totodată continuitatea în luptele noastre pentru limbă, naționalitate și deplină egală îndreptățire.

In strânsa legătură a trecutului nostru cu prezentul* veți găsi, domnilor și fraților, vom găsi cu toții *garanța cea mai tare și sigură pentru viitorul nostru ca popor, la care viitor — martor ne e Dumnezeu, — nu renunțăm și nu vom renunța nici odată!

Fraților! N'am cuvinte destul de puternice spre a arăta mulțumirea adâncă, ce-o simt pentru cuvintele calde, eșite din inimă sinceră românească, ce mi-le-a adresat vorbitorul vostru, fratele și părintele mult prețuit; îl pot asigura însă, vă pot asigura pe toți, că dacă voiu avea zile, mă voiu strădui a mă face vrednic și în viitor de iubirea voastră.

***Ca încheiere vă doresc din suflet* — Domnilor și Fraților — *să aveți bucuria și satisfacțiunea de a vedea roadele bune* ce le va aduce încă de aci încolo jertfa desinteresată depusă în timp de șapte decenii pe altarul națiunei noastre de bărbații, cari s'au înrolat sub steagul *„Gazetei Transilvaniei"*.**

Să trăiți!

Terminând d-l Mureșianu, mulțimea enormă a izbucnit în nouă și nesfârșite ovațiuni la adresa vorbitorului.

*

După aceasta conductul a defilat din nou în fața casei d-lui Mureșianu și încunjurând casa „Sfatului" a traversat strada Vămii până pe livadia Poștei, unde torțele au fost stinse.

Pe la oarele 10 seara câteva sute de Români s'au întrunit în grădina dela otelul Nr. 1, unde a avut loc masa comună. Mai mulți oratori, între cari d-nii Dr. *Saftu*, I. *Lengeru*, M. *Brumboiu*, P. *Popoviciu* și V. *Branisce*, au rostit frumoase toaste, relevând însemnătatea acestei mărețe festivități. Banchetul s'a sfârșit pe la oarele 12 noaptea ducând cu sine toți cele mai plăcute și frumoase amintiri.

Cum să cinstim memoria binefăcătorilor noștri.

Cojocna, 18 Iunie 1908.

Dacă creștinii cei vechi se îndatinau a ridica biserici pe mormintele martirilor, ce și-au vărsat sângele pentru credința tare în Dumnezeu, dacă pe piepturile generalilor viteji se pun cruci prețioase, dacă înaintea învingătorilor lumea ese cu triumf și cu dragoste și cu cântări de bucurie îi petrec la reședința lor — se cuvine și s'a cuvenit ca și poporul român gr. cat. și gr. or. din opidul nostru să-și aducă aminte nu numai la altarele bisericilor sale, ci și în alt chip să-și manifesteze aducerea aminte și mulțămita pentru faptele mari ale nemuritorului fundator *Ioan cândva Olteanu*, născut în Cojocna la a. 1845 absolut de gimnaziul ref. al Clujului la 1864 cu eminență, fost stipendist al Blajului și student la politechnicul din Viena, trecut în România și aplicat în serviciul de stat al Căilor ferate Române până la moartea sa întâmplată în 1890 în 4 August în orașul Galați din România și carele cu multă crutare, și ca să poată strânge mai multă avere, nici nu s'a căsătorit, ci a pus ban lângă ban, până ce prin Testamentul său din Iulie 1890, a lăsat națiunei române *o fundațiune de 100.000 lei* sub administrarea și grija Asociațiunei transilvane pentru stipendii la tinerii români din Ardeal de ambe religiile fără deosebire și ca ajutor și pentru cele 2 școli gr. cat. și gr. or. din locul său natal Cojocna, și cari se și folosesc din 1892 începând.

Despărțământul Cluj al Asociațiunei în frunte cu fostul lui Director Sp. Dr. Amos Frâncu încă prin 1906 au decis: ca pentru casele natale ale bărbaților mari și binemeritați pentru bis. și școală, să se pună niscai table de marmoră comemorative cu inscripția numelui lor, ca posteritatea să cunoască cu pietate acele locuri sfinte, unde s'au născut și au crescut acele suflete nobile!

Așa s'au pus în *Jucul-inferior* pe casa natală a lui George Barițiu, în *Gilău* pe casa de naștere a lui Ioan Petran, fundatorele, nu s'a uitat însă nici de fericitul fundator *Ioan cândva Oltean*!

A sosit timpul binevenit! Premergând consfătuirea frățească între ambii parohi ai Cojocnei, am decis ca în ziua a II-a de Sf. Rosalii rom. a. c. să punem și noi cu poporul din Cojocna, tabla comemorativă pe casa de naștere a lui Ioan Olteanu.

După-ce cu săptămâni mai înainte s'a publicat însemnătatea acestei zile, în a 2-a zi de Rosalii, după finirea Sf. Liturgii în ambele biserici, — ambe popoarele cu parohii în frunte și cu prapori, și cu popoarele de ambe religiile, în procesiune înălțătoare, s'au dus cântând cântări bis. acomodate, la casa fericitului Olteanu.

Aici s'a slujit sfințirea apei și s'a stropit casa și piatra comemorativă pusă pe păretele casei natale, și care poartă inscripția: *Aici s'a născut Ioan Olteanu.* S'a ținut un panegiric despre viața și activitatea fericitului rep. Olteanu, prin protopopul local gr. cat., apoi s'a ridicat părintele gr. or. Teodor Ciortea, ca unul carele de 36 ani păstorește aici, și din viața lui Olteanu estragând exemple în o cuvântare bine dedusă și potrivită, îndeamnă poporul ca să urmeze faptelor lui și în măsură mai mică, ajutorând școala și biserica, și-și vor câștiga și ei nume nemuritor în ceriu și pe pământ!

După aceea s'a servit tot în fața locului parastas pentru sufletul fericitului Olteanu, și s'a statorit ziua 2-a de Rosalii pentru totdeauna, ca atunci să se servească parastas în ambele biserici pentru odihna sufletului repausatului Olteanu.

Despre actul acesta solemn s'a pregătit un *„memoriu"* în 2 exemplare și s'a subscris de inteligență și de popor, și s'a așezat în arhivele parohiale locale.

Poporul însufleţit s'a stropit cu apă binecuvântată, şi s'a despărţit la ale sale plin de bucurie şi aducere aminte.

Ioan Haţiegan,
protopop.

Veste bună din Ibaşfalău.

Mediaş, 20 Iunie n. 1908.

Nimic mai frumos, nimic mai folositor, nimic mai nobil şi mai demn de omul liber decât agricultura, esclamă cu toată dreptatea străbunul nostru, marele şi neîntrecutul orator Cicero.

In adevăr ce poate fi mai frumos, mai sublim şi mai încântător, decât a sămăna regulat pe fiecare an, a încredinţa naturei aceste sămănături, a le vedea desvoltându-să, înflorind, dând fructe şi deja după un an de zile a avea şi fericirea de a te putea bucura de roadele muncei tale. Nimic mai folositor decât a întrebuinţa şi exploata forţele naturei, darurile ei, pe care mai adeseori le oferă gratuit. Toate darurile şi bogăţiile naturei n'ar avea însă aproape nici o atracţie, nici un farmec, dacă ni le-ar oferi natura fără luptă, fără rezbol. Va trebui să ştim mânui arma pentru a ne putea folosi de darurile naturei.

De altfel armele de luptă tot dânsa ni-le pune la dispoziţie, şi noi trebue să ştim numai să le alegem pe cele mai bune, să i le furăm şi să profităm de ele. Ştiinţa fără încetare, caută a scoate din pământ cât mai multe producte cu mai puţină cheltuială. Incet, dar sigur, le înaintează prin toate greutăţile, înlăturează toate piedecile până când învinge şi pune la dispoziţie omului mijloacele celea mai perfecte de a se folosi de natură şi a scoate din ea cu înlesniri, din ce în ce mai mari, tot ce trebue pentru viaţa şi fericirea omului.

Dacă ne-am duce cu gândul într'un trecut nu tocmai depărtat, nu mai mult decât 100 de ani în urmă, am rămânea înspăimântaţi de cantitatea colosală productelor ce să scot astăzi din pământ, faţă cu cantitatea de atunci. Şi aceasta deosebire nu se datoreşte numai faptului, că astăzi cultura s'a întins asupra pământurilor puştii pe atunci, din continentele nouă, ci şi faptului, că prin mijloacele date de ştiinţă noi putem scoate astăzi din aceiaşi bucată de pământ cu mult mai multe producte decât s'ar fi scos atuncia.

In adevăr popoarele celea mai bogate sunt acelea, cari au o agricultură mai înaintată şi o producţiune mai abundantă. In ce stă bună starea înfloritoare a Francezilor, Americanilor, Englezilor, a noastră chiar, dacă nu în marile cantităţi de produse agricole? Când zic, produse agricole, înţeleg desvoltarea şi perfecţionarea agriculturei noastre precum şi-a industriilor adnexe agriculturei, căci până acum unica armă economică ce împrejurările, natura, originea noastră, etc., ne-au dat, este plugul. »Până la cucerirea altora«, ceeace se face cu mare greutate, să căutăm prin toate mijloacele a-l perfecţiona pe acesta. Să nu uităm, că poporul nostru n'are alte mijloace de existenţă decât plugăria şi prea puţin adnexele ei, şi lui i se cuvine o atenţiune cu mult mai mare decât aceea ce în genere i să dă. Către agricultură caută deci a ne îndrepta privirile şi activitatea, căci acolo este temelia noastră, acolo este viitorul poporului nostru din această ţară.

Românii din Ibaşfalău şi jur întrunindu-se în ziua de 11 Aprilie 1908 în Ibaşfalău la conchemarea vrednicului şi de toţi iubitul advocat Dr. Alexandru *Morariu* din Ibaşfalău s'au convins, că unul câte unul plugarii nu o să mai poată lupta împotriva greutăţilor de tot felul, pentru că dările şi alte date se înmulţesc din an în an, iar anii răi se succed unul pe altul ameninţând viitorul plugarului român şi tot odată şi al naţiei cu nimicire, că în lumea comerciului domneşte cea mai făţise luptă pentru traiu. Concurenţii numai să poată, te ruinează absolut fără nici o milă sau cruţare. S'a constatat totodată în aceasta întrunire, că răul, ce ne stă înainte, nu-l vom putea delătura *decât prin însoţire, adecă prin unirea puterilor, căci »unde-s doi puterea creşte«*. Şi aşa s'a pus baza însoţirei economice comerciale »Mugurul«.

Despre organisaţia acestei tovărăşii, care urmăreşte scopul de a veni în ajutor poporului din acestea părţi cu statul, cu pilda bună şi după putinţă cu sprijin material chiar in colea ce urmează, dau următoarele amănunte: Tovărăşia va avea două secţiuni, una agricolă şi altă industrială comercială. Secţiunea agricolă va desvolta o activitate cu specială îngrijire a intereselor poporului nostru econom spre a-l lumina şi a-l conduce la o mai raţională cultivare a pământului, a vitelor şi a poamelor. In scopul acesta tovărăşia în puterea statutelor va ţinea diferite adunări, când într'o comună, când într'alta şi va desvolta acolo prelegeri economice pentru popor, va înfiinţa o mică economie de model, la care poporul să poată vedea şi în praxă cum să cultivă mai raţional. Baza acestei economii s'a pus deja în aplicare prin cultivarea oltoaielor de viţe de vie, din care tovărăşia încă de pe acuma poate vinde membrilor săi cu preţurile cele mai ieftine.

Cei interesaţi se vor adresa deadreptul d-lui Dr. Alexandru Morariu adv. în Ibaşfalău (Erzsébetváros). Secţiunea comercială se va ocupa cu multă îngrijire de afacerile industriale şi comerciale. Un larg şi bun teren de activitate va avea aceasta secţiune, căci atât industria, cât şi comerciul vor lua în oraşele şi satele din jur un frumos avânt, ridicându-se ca din pământ neguţători români şi deschizându-şi dughene româneşti. Imbărbătarea acestora şi îngrijirea de sporirea lor, are să fie asemenea o misiune şi frumoasă şi vrednică. Tovărăşia aceasta are intenţia a-se estinde în toate ţinuturile producătoare de vin. Până acum în scopul câştigărei de membri s'a ţinut adunare în 12 sate din jurul Ibaşfalăului şi s'au înscris peste 1000 membrii, dintre cari mulţi cu 5—10, 20 şi 100 cvote, căci membru al însoţirei e care subscrie cel puţin una cvotă de 10 cor. şi cvota este a se plăti în decurs de un an în patru rate. Spesele de fondare sunt numai 60 fil. de cvotă.

Despre drepturile membrilor, cari sunt foarte liberale, voiŭ vorbi în această foaie cu altă ocasiune, când totodată voiu arăta mai pe larg şi ţânta, după care credem, că vom putea mai bine servi interesele poporului. Acum însă, mărturisim credeul nostru acelor grupaţi în jurul »Mugurului«, că starea materială a poporului nostru trebue ridicată, când însă zicem starea materială a poporului, înţelegem cultura pământului şi creşterea vitelor.

Ce folos dacă 100 sau 200 de cultivători exploatează bine şi sutimi de mii de cultivători mici fac cultură rea? Este timpul de a ne gândi cu tot dinadinsul la măsurile necesare pentru a ajunge la îmbunătăţirea culturei mici.

Mediaş, 15 Iunie n. 1908.

Izidor Dopp,
învăţător.

STIRILE ZILEI.

— 13 Iunie v.

In amintirea lui Ciprian Porumbescu. *»Reuniunea română de gimn. şi cântări din Braşov«* aranjează *Marţi în 17 (30) l. c.* din incidentul aniversării a 25-a dela moartea regretatului compozitor naţional *Ciprian Porumbescu* un concert în »Reduta« oraşului cu următorul program:

1) I. C. *Porumbescu*: Imn funebru (»Adusu-mi-am aminte....«)

2) »Cuvânt comemorativ«, rostit de dl prof. Andreiu *Bârseanu*.

3) G. *Dima*: Două cântări funebrale: *a)* »Ce e viaţa noastră?« *b)* »Cu adevărat deşertăciune sunt toate«.

4) F. *Mendelssohn-Bartholdy*: Trei cântece poporale: *a)* »Cu mine fugi«, *b)* »O brum'a dat«, *c)* »Pe-al lor mormânt«.

5) A. *Bena*: *a)* »Sfânt este Domnul Savaot«, *b)* »Agnus dei«.

6) *a)* F. *Mendelssohn*-Bartholdy: »Lauda primăverii«. *b)* G. *Dima*: »La mijloc de codru des«.

7) C. *Porumbescu*: *a)* Serenadă. *b)* Trei colori.

Intrarea la concert este *gratuită*. Membrii reuniunei sunt rugaţi a lua în primire biletele în localul redacţiunei »Gazetei« şi anume mâne *Sâmbătă* între oarele *10—12 a. m.* şi *4—5½ p. m.* şi *Duminecă* între oarele *2—3 p. m.* în casina română. Luni şi Marţi între oarele 9—12 a. m. se vor distribui tot în localul redacţiunei bilete gratuite pentru *toţi Românii* doritori de a lua parte la acest concert comemorativ.

Intrarea în sala concertului se admite numai pe lângă bilete.

† Tudor cav. de Flondor. O telegramă din Berlin ne aduce vestea tristă că acolo a încetat din viaţă Tudor cav. de Flondor, unul din cei mai vrednici români din Bucovina. Cavalerul de Flondor a fost unul din fruntaşii vieţei româneşti bucovinene, relevându-se atât pe tărîmul artelor cât şi pe cel politic. El e autorul acelei frumoase şi româneşti operete, *Moş Ciocârlan*, care a făcut turneul tuturor ţărilor locuite de Români. A mai compus şi opereta *Noaptea lui Sf. George*. Prin moartea lui, Românii bucovineni perd pe un inimos luptător, — căci cavalerul de Flondor era şi deputat în dieta Bucovinei, — şi un artist de valoare.

Aviz domnilor învăţători. Subsemnatul îşi i-a voie a aduce la cunoştinţa d-lor colegi, că împreună cu doi subinspectori şcolari regeşti am lucrat un *„Curs practic pentru propunerea limbei maghiare"* în şcoalele primare, pe baza articolului de lege XXVII din 1907. Două părţi au şi eşit deja de sub tipar şi s'au înaintat Inaltului ministru spre aprobare. Celelalte părţi sunt sub tipar şi vor apărea în curând. Fac acest aviz pentru orientarea d-lor colegi în faţa anului viitor şcolar referitor la *propunerea limbei maghiare*. — *Braşov*, 12 Iunie 1908. Cu distinsă stimă colegială: *I. Dariu.*

Palicari obraznici. Din Cristian ni se scrie: Duminecă în 21 Iunie st. n. a. c. s'a ţinut maialul obicinuit cu elevii şcoalei române din Christian. La oarele 12 din zi elevii erau adunaţi în aleea ce este în posesiunea Românilor, de unde în şiruri de 2 porniră spre locul de pădure numit *„La fântâna Niştii«*. Ajunşi acolo, învăţătorii orânduiră copiilor mai multe jocuri distractive. Pe la oara 1—3 d. a. valuri-valuri venia mulţimea de oameni, când se începură jocurile animate. Până la oara 5 d. a. totul a decurs în linişte, când nişte *Greci veniţi din Macedonia* şi stabiliţi de mai mult timp în comuna noastră — veniră să asiste şi ei la maialul Românilor, dar se vede că nu tocmai cu cuget curat, căci într'un schimb de vorbe lăsase se sboare câteva cuvinte murdare la adresa tricolorului român, la ce sentimentul Românilor se revoltă aşa *încât Grecii se aleseră cu o păruială zdravănă*. Acest incident însă n'a alterat mult buna dispoziţie, căci petrecerea s'a continuat şi pe mai departe cu aceeaşi voie bună ca şi la început. La oara 7 seara petrecerea din pădure lua sfârşit şi toţi se îndreptară spre locul dinaintea bisericei, unde parohul local V. Pop, ţinu un scurt cuvânt de încheiere. *rip.*

Concert în Alba-Iulia. Inteligenţa română din Alba-Iulia invită la concertul împreunat cu joc, cel va aranja cu concursul bonevol al studenţilor escursionişti din Blaj, în 28 Iunie n. 1908 în sala hotelului »Europa«. Inceputul precis la 8 oare sara. Preţul de intrare de persoană 2 cor. de familie 4 cor. Venitul curat e destinat spre scopuri filantropice. Ofertele marinimoase se primesc cu mulţămită şi se vor cuita pe cale ziaristică.

Program: 1. »Sfânta cruce« de I. Muresian. 2. »Doina din Bihor« de I. Mureşian. 3. »Şoimul şi floarea fragului« baladă de I. Mureşian. 4. »Hoţul şi domniţa« baladă de I. Harşia. 5. »Mi dor« de I. Mureşian cor bărbătesc. 6. *a)* »Mândruliţă dela munte« de I. Harşia. *b)* »Să mergem« marş de I. Mureşian.

Nou advocat român. Dl Dr. Eugeniu *Ghelner* ne face cunoscut că şi-a făcut cenzura de advocat în Târgul-Mureşului.

Corul bisericei »Sfintei Adormiri« din Braşovul-vechiu invită la petrecerea de vară, care să va ţinea Duminecă în 15/28 Iunie a. c. în *Stejerişul de sus*. In cazul că timpul va fi nefavorabil, petrecerea se va amâna pe Dumineca viitoare.

Din Vâlcan ni se scrie: In ziua de 6 Iunie st. v. a. c. s'a ţinut examenul public la şcoala elementară română din Vâlcan în prezenţa dlui protopop Hamzea. Copiii destul de bine disciplinaţi răspundeau cu precisiune la întrebările ce li-se puneau. Mai multă îndemânare şi siguranţă arătau elevii la studiul Istoriei. Invăţător al acestei comune este dl Leonte *Roman*, un tinăr diligent şi cu pregătirea recerută. La finea examenului dl protopop constată sporul făcut de copii. După aceea se adresă cu cuvinte părinteşti către parohul local Ioan *Debu* şi către membrii prezenţi ai comitetului parohial arătându-le împrejurările grele prin cari trece şcoala română şi apelând la sprijinul poporului pentru a jertfi pentru aceasta instituţiune. Şcoala nu-şi va ajunge scopul, când părinţii îşi vor da copii la şcoală numai de frica pedepsei, ci părinţii să-şi trimită copii la şcoală cu dragoste şi bunăvoinţă având în vedere fericirea copiilor. *S.*

Mulţămită publică. Cu ocaziunea Producţiunei muzicale-teatrale aranjată în ziua de Rosalii (Duminecă în 1/14 Iunie 1908) de »Corul bisericesc din Braşovul-vechiu« în sala hotelului »Central Nr. 1« din loc, au avut plăcuta bunăvoinţă a contribui peste taxa de întrare seara la cassă următorii Preastimaţi Domni şi Doamne: Elena I. Săbădean 5 coroane; Dumitru N. Căpăţină 4 coroane; Emil Maximilian teolog 2 coroane; N. Arsu 2 coroane; George Vişia 1 coroană; Nicolae Căpăţină 1 cor. 40 bani; George Ţirea 40 bani; Andreiu Micler 40 bani. II. Prin poştă au sosit dela Mult stimatul Domn Ladislau Popa, căpitan în Cluj 2 cor. Intratele totale ale producţiunei au fost de 370 cor. 80 bani din cari subtrăgându-se cheltuelile de 263 cor. 50 bani resultă un venit curat de *107 coroane 30 bani* adăugându-se la fondul corului. Ne împlinim şi de astădată sfânta chemare aducând subscrişii în numele corului bisericesc *cele mai călduroase mulţămiri* nobililor sprijinitori şi binevoitorilor acestui cor. Mulţămim tot pe această cale tuturor celor ce au luat parte la această producţiune într'un număr foarte frumos. *Braşov*, 25 Iunie n. 1908. *Dumitru N. Căpăţină* preşed. *D. Voina* cassar. *D. Jaliu* secretar.

Aviz calfelor de lăcătuş şi electrotehnici. Societatea »Clubul Român« în Viena sub protectoratul d-lui general Alexandru Lupu, I. Löwelstrasse 8 aduce următoarele la cunoştinţa celor interesaţi: Acei tineri cu diplomă (Lehrbrief, tanonczigazolvány) de lăcătuş, mecanici sau electro-tehnici, Români gr. or. sau gr. cat. cari doresc a dobândi ştiinţele perfecte, practic şi teoretic, în maşini de aburi, motoare de gaz, de uleu nerafinat, de spirt, de benzin şi de electricitate, automobile şi algebra la şcoala de meserii din Viena sunt a se adresa la presidiul societăţii III Eslarngasse Nr. 4. Preferiţi sunt acei tineri fără mijloace, cari sunt în etate de 18—26 ani, posed limba germană şi au cel puţin 3 clase gimnaziale, reale sau civile. Ear acei cu mijloace pot studia cu preţuri foarte reduse. (Acte de lipsă: Extras de botez, diploma de meserie (Lehrbrief, tanonczigazolvány) atestat de şcoală şi atestat de paupertate (Armuts-Zeugniss, szegénységi bizonyitvány.) Actele sunt de a se trimite până în 1 August 1908 c. n.

Broşura »Alcoolismul« de Dr *Izidor Marcu* şi *Ştefan Roşian* à 1 cor. 10 fileri se vinde în folosul fondului jubilar la »Librăria Gazetei«.

O vilegiatură nu te recompenzează pentru toate. Cine numai poate fugi din oraş din cauza arşiţei de soare, praf şi fumărie. O adevărată emigrare la băi şi locuri climaterice. Omul bolnav are nevoe să se odihnească; lucrul principal este se caute o metodă de vindecare care să'l libereze de suferinţe. In privinţa aceasta află instrucţiune foarte bună în opul: »Disertaţiune despre metodul de vindecare electric. publicat de institutul medical de ordinaţiune »Electro Vitalizer« Budapest Kars Ring 2. Mezanin 50. şi care se trimite separat Doamnelor şi Domnilor, la cerere gratis şi franco în cuvertă închisă. Fiecare să ceară cartea aceasta.

☞ **Atragem atenţiunea publicului românesc asupra publicaţiunei oficiului de dare de pe pagina 6.**

☞ Atragem atenţiunea publicului românesc asupra publicaţiunei oficiului de dare de pe pagina 6.

Dela adunarea generală

a despărţ. Braşov al »Asociaţiunei«.

Incepem astăzi cu publicarea raportului general al despărţământului Braşov al „Asociaţiunei" cetit de d-l secretar **Dr. Alexandru Bogdan**, la adunarea generală din *Cristian*.

Onorată adunare generală!

»Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român« s'a dovedit şi în anul trecut a fi o asociaţiune plină de viaţă, care nu pierde prilejul potrivit de a-şi înmulţi mijloacele, cu care lucrează la desvoltarea culturii poporului nostru. Un mijloc nou a găsit în conferenţele, în prelegerile pentru intelectualii din *oraşe*, şi la încercarea acestui mijloc a luat parte şi despărţământul I. al »Asociaţiunii«. Pe de altă parte adunarea generală a despărţământului nostru, ţinută la 11/24 Iunie 1907 în Preşmer şi a exprimat dorinţa să se înfiinţeze în toate comunele, în toate *satele* din despărţământ câte o agentură şi să se ţină asemenea în fiecare sat odată la an o *prelegere*, dar pe terenul acesta despărţământul nostru a fost de obiceiu în frunte. Anul trecut deci fu un an de încercări şi experinţe.

Asociaţiunea pentru *cultură* nu putea să lase neobservate năzuinţele popoarelor conlocuitoare, cari se străduesc din toate puterile să înainteze în cultură, să ia unul celuilalt înainte. Trebue dat şi publicului românesc dela sate, ce primia celălalt public dela învăţaţi de ai săi. Chiar şi numai din motivul, să nu se crează, că noi am fi mai slabi şi că am avea ajutor străin pe terenul de activitate culturală, care se numeşte conferenţe pentru intelectuali. Acest teren nou pare că a absorbit deodată activitatea comitetului şi a acestui despărţământ şi a concentrat-o la centru, oraşul Braşov, câtă vreme în anii trecuţi ea era îndrep-

tată exlusiv asupra satelor, aşa în cât în anul acesta s'au ţinut pe sate numai 4 prelegeri.

Constatând această stare de lucruri trebue să ne gândim îndată la mijloace nouă pentru continuarea activităţii de mai înainte şi la sate. Prelegerile la sate se ţin însă numai da'ă comitetul din Braşov trimite şi schiopticonul şi numai dacă unul din prelegătorii de economie pot veni în satul unde se ţine prelegerea. Mişcarea culturală a unui sat, a unei agenturi se face astfel, atârnătoare de persoane cari locuiesc în alte părţi. In punctul acesta credem că s'ar putea face o schimbare. Să facem agenturi neatârnătoare! Adecă să rugăm pe *preotul* şi *învăţătorii* satului (eventual pe notar, dacă e român, ca să poată vorbi româneşte) să pregătească prelegeri, şi ei, cari cunosc împrejurările şi nevoile oamenilor din sat de sigur că îşi vor alege potrivit subiectele, şi să ţină prelegeri singuri ori cel mult în prezenţa unui delegat al comitetului despărţământului. Atunci am angaja pentru scopurile urmărite de »Asociaţiune« an de an şi aceste puteri, cari până acum au rămas nefolosite, ori dădea dovadă de ce ar putea face, numai când despărţământul îşi ţinea adunarea generală în cutare ori cutare sat, cum a dat anul trecut o dovadă escelentă părintele Ludu din Preşmar.

Făcându-se aceasta s'ar ajunge acolo, ca »agenturile să nu mai fie numai organe administrative«, cum se plângea la 1905 secretarul de pe atunci al comitetului: Dl N. Bogdan şi poate comitetul agenturii s'ar îngriji mai mult de schimbarea bibliotecii ambulante, iar despărţământului i-ar rămânea vreme şi pentru organizarea pe rând a celorlalte comune ca agenturi ale »Asociaţiunei«. Prin aceasta caracterizare generală a activităţii comitetului despărţământului I. se justifică neîmplinirea celor două concluze ale adunării generale ţinute în Preşmer. Rezultatele lucrărilor comitetului le arătăm în următoarele:

Membrii:

Numărul membrilor fundatori a crescut dela 3 la 4 prin înscrierea Dlui Dr. Iulius Mureşianu, medic colonel c. şi r. în retragere, iar numărul membrilor pe viaţă dela 12 la 13 prin înscrierea Dlui Gheorghe Chelar, directorul şcoalei reale rom. din Braşov înscris încă în 1906. Membrii ordinari au fost în anul trecut 97, acum o 100, ajutători 43, în anul acesta 54. Membrii ordinari noi sunt următorii: Ioan *Nan*, preot în Sânpetru, Vasile *Neguţ*, profesor, Neculae *Furnică* învăţător, Gheorghe *Baboe*, Iosif *Moldovan* şi Radu *Ardelea* funcţionari la »Albina«, toţi din Braşov. Ioan *Hămzea*, protopop, a trecut la desp. Zîrneşti, iar Traian *Turcu* practicant la bancă a ieşit dintre membrii. Creşterea este deci: 1 fundator, 1 pe viaţă, 3 ordinari, 11 ajutători, o creştere neînsemnată. De aceea ţinem să amintim tuturor şi aici, că dacă cineva s'ar sfii să dea 10 coroane înscriindu-se ca membru ordinar, şi una, două ori trei coroane încă sunt o jertfă adusă pentru cultura noastră naţională şi e ruşine să nu dai, dar să dai puţin e totuşi de lăudat.

In decursul anului împlinit au murit doi membrii ordinarii: Anton Sanciali, jude în penzie şi Gheorghe Stinghe, măcelar. Onorata adunare generală e rugată să-şi exprime părerea de rău prin ridicare.

Agenturile.

Comitetul a transpus comitetului central rugarea agenturei Arpătac, de a fi alăturată la despărţământul nostru, însoţindu-o cu aprobare. Astfel despărţământul I numără astăzi cu o agentură mai mult decât în anul trecut, adecă *22.*

Bibliotecile.

Agenturile au avut în întrebuinţare 17 biblioteci ambulante (2 sunt disponibile). Cu totul sunt deci 19. Inainte de ce s'ar fi dat în întrebuinţare comitetul a împlinit din cărţile disponibile numărul obicinuit de cărţi din fiecare bibliotecă, după ce unele s'au pierdut, iar altele s'au prea stricat, şi iarăşi unde şi cât a fost de lipsă a reparat (la 8 biblioteci).

A pus apoi la cale înfiinţarea altor două biblioteci, cari să se compună din câte 52 cărţi, cari se găsesc în proprietatea comitetului şi din câte 48 de fiecare bibliotecă, cari trebuesc cumpărate. Cheltuelile cu asortarea acestor două biblioteci se vor ridica la 200—250 coroane.

Donaţiuni.

Pentru bibliotecile agenturilor a dăruit vice-preşedintele despărţământului nostru, d-l N. Vecerdea 23 exemplare din cartea d-lui V. Osvadă »Despre tovărăşii«. Comitetul a dăruit din cele 1200 de broşuri puse la dispoziţia sa din partea comitetului central 70 de broşuri agenturii din Preşmer. Pentru satisfacerea interesului de a ceti zilnic şi de a fi orientat şi asupra mişcărilor din ţară s'a abonat din partea băncii »Albina« tot pentru agenturi, deci pentru ţăranii noştri foaia »Ţara noastră« în 10 exemplare, iar comitetul a abonat restul de 11 exemplare îndrumând agenturile să aboneze şi o altă foaiei.

In sfârşit profesorul de universitate din Iaşi Dr. Emil Puşcariu 'a avut bunăvoinţă a ne dărui 50 de diapozitive geografice.

Tuturor acestor generoşi donatori li-se aduce din partea comitetului cele mai calde mulţămite pentru interesul deosebit, ce-l dovedesc faţă de propăşirea acestui despărţământ.

(Va urma).

Iluzii vânătoreşti.

Dacă din furtuna de gânduri, cari agită necontenit viaţa socială în fie-care clipă, te strecori într'un colţ al inimei tale, şi începi să depeni firul zilelor de vânătoare, când lumea i moartă pentru tine, începi să visezi stoluri monstre de potârnichi, pasagii de milioane de prepeliţe, sitari, cari să-ţi scoată ochii, — prin lăstar — epuri cari să-ţi rupă inexprimabilii, şi câte şi mai câte năsdrăvănii de acestea.

Imediat din momentele lucide, păşeşti pragul realităţei, tabloul de iluzi, dispare, şi realitatea, această viaţă chinezească, pe dos, o vezi, o simţi, o pipăii sub toate formele.

Vezi câmpii întinse brăzdate de râuri, vezi râuri cercuite de zăvoae, păduri cât Bărăganul, încât, te gândeşti, — la urmă, — în tine însuţi:

— Dac'ar exista....?!

Iată, priveşte: *Aici milioane de vietăţi sălbatice locuiesc*; *aici sunt visurile tale!*

Dar, cruda realitate nu se împacă cu aceste stări sufleteşti...

Toate sunt pustii!... Omul!...

Această fiinţă, *zisă desăvârşită*, n'a ajuns încă, — cu toţi secolii perindaţi — să prindă nici o infimă parte din *desăvârşire!*

Dacă gândul ţi-ar aluneca, şi ai începe să descoşi pactul sau convenienţele sociale *scrise*, — şi te-ai apuca să faci o comparaţie între *cele scrise* şi *realitate*, desiluzia ar fi trăsnitoare.

Toată viaţa noastră, socială, din cap, până 'n picioare, este o *minciună*. In noi, în *eul* nostru, zace germenul viitorului, deşi noi suntem moneta falşe, care se aruncă din mână 'n mână, pe furiş, de frica poliţiei.

Vânătorul trage în carne vie. Să nu vă surprindă, deci, că, (*alături cu poezia ideală care vă încântă*,] se află mocirla mistreţilor.

Strămoşii, strămoşilor noştri, erau oameni cu câte-va scări mai pe jos decât gradul termometrului Celsius; cu toate acestea, *era ceva mai nobil în sufletul lor!*

Moralitate: Ce bătae de joc...!!

Civilizaţie: Arma cea mai perfecţionată, de care se serveşte, — spre a ochi drept în centru. — bătaia de joc!

Sunt vânător! Ştiu să mânuesc o armă; ştiu să răpesc viaţa unei vieţuitoare, câte odătă chiar inofensivă; dar *nu ştiu să torturez, n'am ajuns încă să gust din »modernitate«.*

Natura..., şi ea e sucită câte odătă.

In loc să mă lase să păşesc printre spinii sociali, (*nu-i vorbă că mi-am spart şi capul*), mă trimite în *Carpaţi* după fiare!

Ce contrast:

E o mare diferenţă între a împuşca *o potârniche*, care nu e vinovată întru nimic, şi între a împuşca, *un lup*, *care-ţi strică o turmă întreagă!* Această diferenţă, să o faceţi! *Daţi la cap lupului!*

Ce voiţi? E legea *Ghinionului*. Ai ghinion la vânătoare, ai ghinion în politică, ai ghinion în viaţă, — s'a isprăvit.

Ori îţi iei lumea în cap, ori înfunzi puşcăria, sau.... ajungi,.... şi în acest din urmă caz, sunt sigur că ai să-ţi creezi o lege, a *sentimentului Naţional* cum la puţini le-ar trăsni prin cap!

In sfârşit, la una din trei trebue să te opreşti.

Cu toate acestea, noi să ne oprim la una şi bună: *Răbdarea!!*

Răbdarea, fără de care, omnul nu face două parale! Ei, ce ziceţi?

Ori Stan, ori Căpitan!]

Nu! Mai bine un *dobitoc* la geantă!

La urma urmei, e mai bine să ai geanta *plină*, decât să cumperi vânat!

Dacă aşi plagia pe Odobescu, aşi zice:

— »*Să stăm strâmb, şi să judecăm drept!*« Iarăşi o prostie: *Toată lumea ştie că stăm drept, foarte drept, şi tot judecăm ca vai de capul nostru!*

Dacă avem cap!... Vânatul trebue purtat totdeauna între urechi!

De altfel, vânătorii sunt foarte practici. Ei ştiu că *capetele* prea rar se văd; iar din această cauză, arta vânătorească recomandă *urechile*, căci sunt animale cari le au *prea lungi!*

Prea e politicoasă această tiradă! M'am săturat de tras tot între urechi. Am să încep *să dau la mir*, căci aşa-mi spunea dascălul *Dănilă!*

Mai ştii de undeţi sare epurele?

Afurisit animal mai este şi epurele! Fricos, blând, tot ce pofteşti!

Singurul cusur ce-l are, e că *nu ştii de unde-ţi sare!*

Dacă aşi urca scara animalelor şi mai departe, mi-e frică să nu ies din codrul vânătoresc. Şi, ca să nu cad în păcat — fiindcă s'a terminat goana din Parquetul Nr. 1. —, să sunăm repaos!

Examene publice.

Ordinea examenelor, ce se vor ţinea cu elevele din **Internatul „Reun. Fem. Rom.“** *din Braşov*:

Vineri, în 13 (26) Iunie a. c., dela 4—5 oare p. m. Examenul de studii în sala cea mare a gimn. rom. Elevele vor fi examinate: Cursul I şi al II din: Religiune, limba română, istoria patriei. Cursul a III din: Religiune, limba şi literatura română, istoria universală şi higienă.

Duminecă, în 22 Iunie v. (5 Iulie n.) la 3 oare p. m. Examenul de croitorie şi menaj, care se va ţinea în casele internatului, strada Caterinei Nr. 8. Examenele să vor încheia cu cântări. Lucrurile de mâne ale elevelor vor fi expuse în atelierul şi în sala de studii a internatului. La aceste examene comitetul învită cu toată onoarea pe părinţii şi rudeniile elevelor, precum şi pe toţi sprijinitorii şi binevoitorii reuniunei noastre.

Braşov, în Iunie 1908.

Maria B. Baiulescu,
prezidentă.

*

Ordinea examenelor dela şcoala elementară capitală rom. gr. or. din Braşov, la finea anului şcolar 1907—1908.

Examenele publice se ţin Vineri şi Sâmbătă în 13 şi 14 Iunie st. v. a. c. în sala festivă a gimnaziului dela şcoalele medii gr. or. române, în ordinea următoare:

Vineri, în 13 Iunie v. dela 8—12 oare a. m. cu clasele de fetiţe I-a, II-a, III-a, IV şi V. Dela 2—5 p. m. cu clasele I-b, II-b şi III-b. Examenul cu clasa a IV şi a V se încheie cu cântări.

Sâmbătă, în 14 Iunie v. dela 8—12 a. m. clasele de băieţi I a, II a, I-b, II-b, III-a, III b. Dela 3—4 p. m. cu cl. IV, dela 4—5 examen de gimn. cu cl. IV de băeţi Examenul cu clasa III-a) şi b) şi a IV se încheie cu cântări. După examenul de gimnastică, excursiune în grădina şcolară. Lucrurile de mână ale elevelor din clasa a II—V-a sunt expuse în decursul examenelor acestora în sala de examinare.

Şcoala froebeliană a bisericei Sft Nicolae ţine examenul *Duminecă în 15 Iunie* st. v. în a cea-şi sală, dela 3—4 oare p. m. Duminecă în 15 Iunie st. v, după serviciul divin va fi încheierea anului şcolar cu cetirea clasificaţiunilor şi împărţirea premiilor în sala festivă a institutului numit. La examenele publice şi la festivitatea încheierii anului şcolar se invită cu toată onoarea P. T. public a lua parte.

Braşov, în 29 Maiu v. 1908.

Direcţiunea.

ULTIME ŞTIRI.

Budapesta, 26 Iunie. Se ştie că în primăvară deputatul Bozoky, a interpelat pe ministrul Apponyi, asupra situaţiei şcoalelor din comitatul Sibiiului. Ministrul a însărcinat atunci pe profesorul Iancso Benedek să facă o anchetă la faţa locului. Cu această ocazie, comisarul ministrului a constatat că, în ce priveşte învăţarea limbei ungureşti, şcolile române stau mai bine decât cele săseşti. Iancso făcând observaţii unui profesor dela aceste din urmă şcoli, i a spus: Dacă vrei să afli cum se predă cu succes copiilor limba ungurească, întreabă pe colegii d-tale dela şcoala românească. Iancso va înainta în curând lui Apponyi raportul său.

Paris, 26 Iunie. Ziarul „Newyork Herald“ află din Teheran, că din ordinul şahului, au fost spânzuraţi eri dimineaţa, la Bagşah, un preot şi editorul unui ziar din Teheran. Alţi prizonieri au fost maltrataţi oribil. Capii parlamentului au fost puşi în fiare şi aduşi în faţa şahului. Pe drum, nefericiţii fură bătuţi şi scuipaţi de către popor.

Petersburg. 26 Iunie. „Novoie Vremea“ află din Teheran că reprezentantul Rusiei a primit instrucţiuni că în înţelegere cu reprezentantul Angliei, să păstreze o atitudine conformă cu acordul anglo-rus care tinde la menţinerea actualului şah. Punctul de vedere al diplomaţiei ruse este că ceeace se petrece acum în Persia este o afacere cu caracter pur intern, şi că puterile nu trebue să intervie căci s'ar da loc la mari conflagraţii. Tot aşa consideră lucrurile şi Anglia şi reprezentantul ei au primit instrucţiuni în acelaş senz. Trupele turceşti cari se află concentrate la graniţa persană, nu au alt scop decât a lupta contra curzilor. Numărul soldaţilor turci dela graniţa Persiei este de 37.000.

POŞTA REDACŢIUNEI.

Mai multor d-ni, cari ne-au trimis rapoarte despre petreceri şi mulţumite publice, le comunicăm, că cele trimise vor apare *în estras* în numerii viitori. Cauza întârzierii publicării celor trimise este aglomeraţia prea mare de material actual.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor respons.: Victor Branisce.

NECROLOG.

GEORGE FLEȘIARIU c. r. căpitan în numele său propriu precum și în numele iubitului său fiu maștér **OSCAR baron de FEILITSCH**, anunță înfrânt de adâncă durere, trecerea la cele eterne a bunei, scumpei și neuitatei sale soții resp. mamă, a mult stimatei Doamne

Louise Flesiariu văduvită Baroneasă de Feilitsch

născ. POHL,

care azi, Vineri, la 19 Iunie la $7^1/_2$ oare dimineața, după lungi și grele suferințe, dar totuși neașteptat de iute și în liniște a adormit în Domnul în anul al 45-lea al etății și abia al 9-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpei și neuitatei defuncte, după săvârșirea ceremoniilor religioase, cari se vor face în Villa proprie din Aigen, se vor depune provisoric Duminecă în 21 Iunie la 3 oare d. a. în cimiteriul din Aigen lângă Salzburg.

Aigen l. Salzburg, la 19 Iunie 1908.

Nr. 6503—1908.

PUBLICAȚIUNE

referitoare la proiectele pentru măsurarea dării de venit cl. III. și pentru măsurarea dării întreprinderilor și a reuniunilor obligate a depune public socotelile pro 1908—1910 și despre ordinea pertractărilor comisiunei pentru măsurarea dării. Aceste proiecte sunt expuse pentru a fi luate în vedere din partea publicului.

Din partea subsemnatului oficiu de dare orășenesc să aduce la cunoștință generală că proiectele pentru măsurarea dării de venit cl. III. și pentru măsurarea dării intreprindrilor și a reuniunilor obligate a depune public socotelile lor în senzul §-lui 18 al art de lege XLIV—883 să pot lua în vedere de oricine la acest oficiu **timp de 8 zile adecă dela 27 Iunie până la 5 Iulie a. c**

Contra acestor proiecte se pot face eventuale esceptiuni atât referitor la darea proprie, cât și referitor la darea altor persoane. Esceptiunile, până la începerea lucrărilor comisiunei pentru măsurarea dării să fac la directiunea financiară reg., iară mai târziu, la însăși comisiunea pentru măsurarea dării.

Mai departe să aduce la cunoștință, că comisiunea pentru măsurarea dării va stători această specie de dare ca for de I a instanță în ședințele, ce se vor ținea în sala cea mare din casa Sfatului la zilele mai jos în semnate începând totdeauna dela 7 jum. oare a. m

Ședințele comisiunei pentru măsurarea dării fiind publice, la acele poate lua parte oricare solvent de dare.

Contribuabilii, se fac atenți, în propriul lor interes, de a se prezenta punct 7 jum. oare; căci dacă comisiunea a trecut cu pertractarea peste pozițiile sub cari ocur dânșii, atunci observările contribuabililor respectivi nu se mai pot lua în considerare și astfel darea pentru cei întârziați, să statorește numai pe baza datelor, ce au stat comisiunei la dispoziție.

Pertractarea referitoare la diferite grupe de meserii, să va ținea în zilele și în ordinea arătată mai la vale și anume:

In 6 Iulie dela poziția 1—28.

Intreprinderile și reuniunile, cari sunt obligate a da socoteli publice.

In 7 Iulie dela poziția 1—77.

Lemnarii, curățitorii de ferestri, măsarii și tăetorii de lateze.

In 8 Iulie dela poziția 78—163.

Lucrătorii cu aur și argint, orologierii, moașele și tinichigii.

In 9 Iulie dela poziția 163—263.

Barbierii, frizerii, proprietari de bordele, fabricanți și negustorii de piele, de chipuri, fabrica de gaz aieric și oficiul de amanetare al Brașovului.

In 10 Iulie dela poziția 237—359.

Păpucarii și cizmarii.

In 11 Iulie dela poziția 360—461.

Proprietarii de mașini de trierat, cofetari, producătorii și vânzătorii de bomboane și zacharicale, traficanții de tabac și birjarii.

In 13 Iulie dela poziția 462—603.

Cărăuși de tot soiul (adecă mărfuri și năsip) speditorii și speditorii de postă.

In 14 Iulie dela poziția 604—685.

Strugarii, graveurii, producătorii de figuri de ghips, fotografi, zidarii și architecții.

In 15 Iulie dela poziția 686—721.

Diverse întreprinderi (precum: Asphalt, de beton) fabricele de cărămizi, negustorii de lemne, proprietarii de ferestrae și fabricele de lemnărie.

In 16 Iulie dela poziția 722—785.

Zugrafii de odăi și firme, văpsitorii, pictorii de decorațiuni și de artă, proprietarii și arândașii de școală de înotat și de scalde.

In 17 Iulie dela poziția 786—834.

Apotecarii, negustorii de droguerie, pălărierii, tapețierii, fabricanții de mobile și scaune, perierii și urloerii.

In 18 Iulie dela poziția 835—904.

Putinarii, rotarii, faurii, fabricanți de căruțe, mânușerii, lăcătuși, mechanici, mașiniști și fabricanți de mașini.

In 20 Iulie dela poziția 905—964.

Sculptorii, petrari, pardositorii, grădinarii, negustorii de flori, tocilarii, funarii, litografii, tipografii, librarii, fabricanții de hârtie și compactorii.

In 21 Iulie dela poziția 965—1097.

Negustorii de poame, zarzavat, unt, brânză, ciapă, hoare, pește și precupețele.

In 22 Iulie dela poziția 1098—1173.

Negustorii mici, speculanți de cai, vânzători de castane.

In 23 Iulie dela poziția 1174—1263.

Boltașii mici (Greisler) negustorii de făină, boltași mici cu licenția de beuturi a căror sumă a dărei de clasa III-a nu se urcă la 70 cor.

In 24 Iulie dela poziția 1264—1320.

Boltașii a căror suma a dărei de cl. III. se urcă la 70 cor. sau mai mult

In 25 Iulie dela poziția 1321—1418

Birtași, cârciumarii, restaurateurii a căror suma dărei de cl. III. nu se urcă la 120 cor.

In 27 Iulie dela poziția 1419—1491.

Birtași, cârciumarii a căror suma dărei de cl. III. se urcă preste 120 cor., cafenelele, bereriele negustorii mari de vin, fabricanți de licoruri și negustori mari de spirt.

In 28 Iulie dela poziția 1492—1550.

Firma Friedrich Czell și Söhne și birtașii săi, restaurantele sale, fabrica sa de spirt, de oțet, de bere și agenturile sale.

In 29 Iulie dela poziția 1155—1655.

Anteprenorii de dat vipt, cafegii, măcelarii și cârnățarii.

In 30 Iulie dela poziția 1656—1706.

Morile de artă, morile, piuași și institutele de spălat.

In 31 Iulie dela poția 1707—1784.

Medicii, technici de dinți, advocații, notari regești, curatori rebonificați și inginerii

In 1 August dela poziția 1785—1866.

Brutarii, turtari, anteprenorii de curățit umblătoarele, zarafii, institutele de bănci, samsari și turnătorii de aramă.

In 3 August dela poziția 1867—1899.

Fabricanți de petroleum, de săpun, de postav, negustorii de strae, țesetorii de postav, strimfarii și fabricanți de mărfuri împletite.

In 4 August dela poziția 1900—1953.

Magazinele de pă-zărie, negustori cu articole de industrie de casă, de mărfuri de norinberg, vânzătorii de lucruri de mână și de modă și negustorii de haine.

In 5 August dela poziția 1954—2015.

Modistele, pălărieri de dame, vânzătorii de articole de modă și articole mărunte, cusătoarele de albituri, croitorii și croitoarele de dame.

In 6 August dela poziția 2016—2086.

Croitorii de bărbați, curelarii, negustorii de sticlă, cojocarii și cojocarii ca tăetorii de miei, fabrica lui Eitel de aluate.

In 7 August dela poziția 2087—2244.

Institutele de înmormântare, negustori de producte, agenți de asigurare și alți agenți

In 8 August dela poziția 2245—2382.

Negustorii de sticlă de galanterie și de podoabă, de ferărie, musicanții, instructorii privați de musică de pian, producenți de pianuri și de instrumente musicale, ziditorii de organe și alte diverse intreprinderii.

In 10 August dela poziția 2383 — până la fine.

Arendașii de pământ.

Fiecare contribuabil în terminul dela 27 Iunie — 5 Iulie a. c. poate afla la perceptoratul orășenesc numărul sub care și ziua în care se va pertracta cauza dării sale, ce i-s'a prescris.

Comisiunea pentru măsurarea dării esaminează în ordinea statorită fasionările solvenților de dare și proiectele pentru măsurarea dării pregătite de direcțiunea financiară reg. și pe baza acestora și cu considerațiune la escepțiunile făcute de solventul de dare însuși, s'au de altcineva, s'au de reprezentantul erarial precum și pe baza altor date ce eventual sunt la dispoziție statorește suma de dare a fie cărui solvent de dare, care încă în decursul ședinței o induce în consemnarea de dare respectivă și totdeodată și publică decisul său în această privință.

După publicarea decisului din partea comisiunei, solvenții de dare interesați au dreptul încă în decursul ședinței a să pronunța dacă în această afacere voesc a recura la comisiunea pentru reclamațiuni, și dacă da să arete și motivele în privința aceasta.

In senzul de mai sus poate să se declare oricare dintre solvenții de dare presenti, și anume, nu numai în propiul său interes, ci și în interesul altuia dacă crede că în suma de dare statorită pentru sine s'au pentru altul află vre-o disproporțiune.

Pentru motivarea în scris a recursului unui recurent, care a fost prezent la pertractare, se acordă un termin de 8 zile socotit dela publicarea decisului.

Acel solvent de dare, care n'a fost de față la pertractarea afacerei sale din partea comisiunei poate face recurs în contra decisului comisiunei în termin de 15 zile dela afișarea consemnării solvenților de dare pe poarta dela casa de ședințe a comisiunei.

Acest recurs să înaintează la direcțiunea financiară reg.

In acele cazuri, în cari, comisiunea pentru măsurarea dării a decis urcarea dării peste suma proiectată de direcțiunea financiară reg., interesatul, neprezent la publicarea decisiunei în afacerea sa, e de a se încunoștiința despre aceasta separat și cu adeverință de intimare prin o resoluțiune în scris, ca adausul, că intenționând a recura contra acestui decis, recursul în această privință are a și-l înainta în scris în termin de 8 zile dela înmanuarea resoluțiunei la referentul de dare s'au la substitutul acestuia.

Acei solvenți de dare însă, cari nu locuesc în comuna (orașul) în a cărui consemnare li s'a statorit darea și n'au fost prezenți la ședință, se vor încunoștiința despre decis în scris, ear contra acestuia își pot înainta eventualele lor recurse la direcțiunea financiară reg. în termin de 15 zile dela primirea resoluțiunei.

Recursul nu împedecă încasarea dării statorite: dacă însă suma de dare, ce constitue obiectul recursului e mai mare decât cea din anul precedent, — apelația pentru diferența acestor două sume are loc întra — dominium.

Partidele solvente de dare pot ridica incuse verbal s'au în scris contra decisiunilor comisiunei pentru reclamațiuni.

Astfel de incuse sunt a se înainta la direcțiunea financiară în termin de 15 zile dela intimarea decisiunei dela comisiunea pentru reclamațiuni; asupra acestor incuse decide tribunalul administrativ reg. ung.

Incuzele n'au putere de suspens (§. 34 Art. de lege XLIV. ex 1883).

Brassó, 26 Iunie 1908.

Oficiul de dare orășănesc.

PUBLICAȚIUNE.

Ajutoare pentru învățăcei dela comerciu.

Societatea comercianților români din Brașov, oferă pe anii 1908—1910 ajutoare de câte 50—100 cor. anual pentru învățăceii aplicați deja, sau cari se vor aplica de aici înainte în Brașov la vre o ramură de negoț.

Aceste ajutoare se asigurează învățăceilor pe tot timpul cât se vor afla în Brașov, la vre-o ramură de negoț, dacă se poartă bine.

Dela cei cari doresc vre-unul din aceste ajutoare, se pretinde să aibă cel puțin 2 clase reale, civile sau gimnaziale.

Petenții după aceste ajutoare au să subștearnă aici următoarele documente:

1) carte de botez; 2) atestat de școală; 3) atestat medical; 4) atestat despre starea materială a părinților.

Cererile de ajutoare sunt a se adresa d-lui **Ioan Săbădeanu**, comersant în Brașov.

Brașov, 5/18 Iunie 1908.

Ioan Săbădeanu, președinte. **Iuon Lengeru,** secretar.

(2—3.)

Nr. 618/908 not.

Publicare.

Subscrisa primărie comunală din Colun (Cott. Făgărașiu) aduce la cunoștință publică, cumcă în 15 Iulie st. n. a. c. la 10 oare a. m. în cancelăria comunală va da în întreprindere minuendă edificarea crâjmei comunale cu prețul strigărei de 7996 cor. 12 fil., la care doritorii de a licită au a depune 10% vadiu.

Condițiunile de licitare, planul de edificat și preliminariul de spese se pot vedea la oficiul notarial din Scoreiu în oarele de oficiu.

Kolun, în 20 Iunie 1908.

Alexandru Comșia m. p., not. cerc. **Moise Huiu** m. p., primar.

Nr. 10112—1908.

Publicațiune.

Prin aceasta să deschide concurs pentru a ocupa postul de diurnist technic, acordat pe seama oficiului inginerilor orășenești.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească prin atestate următoarele:

1. Că cunosc limba germană în graiu și în scris, iară limba maghiară și românește în graiu.

2. Că sunt îndemânatici în desemnul technic după cum se cere la extrasele descrierile și la decopierile desemnurilor technice precum și la pregătirea de schițe.

3. Că sunt capabili de a desemna technice edificii existente, poduri, canale și alte realități reproducându-le în anumite dimenziuni.

4. Că sunt îndemânatici în rațiociniile technice.

5. Unde au fost aplicați până acuma.

6. Etatea, capacitatea spirituală și voinicia corporală și un trecut nepătat.

Diurnistul technic este obligat în caz de necesitate a lucra peste cele 6 oare îndatinate în fiecare zi încă două oare fără a avea drept de a fi resplătit separat; că este sau ba necesar are să judece prim-inginerul orășănesc; mai departe este obligat diurnistul technic a executa conștiențios și cu punctualitate toate lucrările de ori-ce soiu, cari 'i le va comanda prim-inginerul orășănesc.

Plata ce o va primi-o este de 166 cor. 66 fileri pe lună (pe an 2000 cor.); se condiționează abzicerea reciprocă de o lună de zile.

Petițiunile provăzute cu documentele sus arătate sunt a se prezenta la magistrat până la 11 Iulie 1908.

Brassó, în 17 Iunie 1908.

(204,1—2.) **Magistratul orășănesc.**

Institut indigen. Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiiu

intemeiată la anul 1868

în Sibiiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurează în cele mai avantagiose condiţii:

contra pericolului de incendiu şi esplosiuue,

edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutreţuri şi alte producte economice etc.

asupra vieţii omului

în toate combinaţiile, capitale pentru casul morţii şi cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe vieaţa întreagă etc. etc.

Asigurări poporale fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: **95,816.412 cor.**

Capital asigurat asupra vieţii: **9,882.454 coroane.**

Dela întemeiare institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii **4,484,278·83 c.**, pt. capitale asig. pe vieaţă **4,028,113 12 c.**

Oferte şi nformaţiunĭ se pot primi dela: Directiunea în Sibiiu, **strada Cisnădiei nr. 5 etagiul I., curtea I.**, şi prin agenturile principale **din Arad, Braşov, Bistriţa, Cluj, şi Oradea-mare** precum şi dela subagenţiĭ din tóte comunele mai mari.

Fie-care posesor a unei

Trăsuri-motor a lui PUCH!

economiseşte mulţi bani şi mai mult necaz.

Bicicle motor:

Siguranţă mare:

HP. (35Kg.) $2\frac{1}{2}$, $2\frac{3}{4}$, $3\frac{1}{2}$, 4, 5 &6HP.

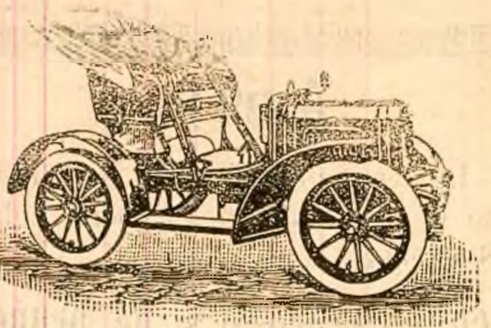
Automobile:

construcţie simplă. Executare solidă:

$^{8}/_{9}$, $^{9}/_{10}$ $^{14}/_{16}$, $^{20}/_{25}$ HP.

Benzin. Uleiu. Părţi constitutive Pneumatice.

Reparaturi de automobile.

Reprezentant: MICHAEL MOOSER, Braşov, Strada Porţii 39.

Primul atelier român de curelărie.

Primul atelier de curelar român

VASILIE MUSCALU

BRAŞOV, Strada nouă, Nr. 7.

Am onoare a recomanda On. Public din Braşov şi jur

Atelierul meu de curelărie

provăzut cu tot felul de **hamuri de lucs şi pentru lucru din piele de blanc,** precum şi tot felul de curele de încins, d. e. **şerpare de piele de tot felul: negre, galbine, de covor cu ţinte**, care este sub conducerea mea proprie.

Se primesc şi **reparaturi** de tot felul, d. e. cufere, geante de călătorie şi pungi.

Totodată mai fac cunoscut, că în depozitul meu să află gata: plosci de lemn în orice mărime, îmbrăcate **în curele fine.**

Cu stimă **Vasilie Muscalu.**

Cele mai bune hamuri.

Comande se fac şi prin poştă.

PREŢURI MODERATE.

NOUL OTEL

„CONTINENTAL“

proprietatea domnului Petru Popovici, situat în strada Castelului, Braşov,

s'a deschis.

Cel mai elegant otel din Braşov.

Patruzeci odăi.

Lumină electrică.

Băi şi **grădină** la dispoziţie.

Otelul este arangiat **cu cel mai elegant şi modern confort** şi e situat în centrul oraşului, aproape de teatru şi de aleele oraşului.

167,17—10.

NICOLAE RONCEA,

primul măestru român de apaducte, canalisări, instalaţii de gaz şi telefoane,

BRAŞOV, Pe Tocile Nr. 16,

se recomandă On. public din Braşov pentru ori şi ce lucrare de **instalaţiuni, canalisări** şi **apaducte, closete, trenajaţii, pivniţe,** cu deosebire pentru lucrări de canalizare, closete (îmblători), conform planului de canalisare şi al statutului orăşănesc.

In curs de **14 ani** de când lucrez în Braşov **ori şi ce lucrare** mi s'a încredinţat am executat spre mulţumirea celor ce m'au onorat cu lucrări în branşa mea.

Antreprise de pompe funebre

E. Tutsek.

Braşov, Strada Porţii Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănia Stéua Roşie.

Recomandă Onor. public la casurĭ de mórte, aşeḑămêntul sĕu de înmormêntare bogat asortat în carĭ tóte obiectele, atât sortele mai de rênd, cât şi cele mai fine, se pot căpăta **cu preţurĭ ieftine.**

Comisiune şi **depou de sicriurĭ** de **metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor **sicriurilor** de **lemn,** de **metal** şi **imitaţiunĭ** de **metal** şi de **lemn** de **stejaru.**

Depou de **cununĭ** pentru monumente şi **planticĭ** cu preţurile cele mai moderate.

Representanţă de monumente de **marmură**, carĕ **funebre proprii cu 2 şi cu 4 caĭ**, precum şi un **car funebru** vênĕt, pentru **copii,** pre lui şi cioclii.

Comande întregĭ se esecută **prompt şi ieftin,** iau asupră-mĭ şi **transporturĭ de morţĭ în străinătate.**

La casurĭ de mórte a se adresa la

E. Tutsek.

45—*

„Gazeta Transilvaniei“ cu numĕrul à **10** fillerĭ se vinde la zaraful **Dumitru Pop**, la tutungeria de pe parcul **Rudolf**, şi la **Eremias Nepoţii.**